

KOMISSIION TIEDONANTO

Ohjeet EU:n yleistä tuoteturvallisuutta koskevan lainsäädäntökehyksen soveltamisesta yrityksissä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(C/2025/6233)

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	2
1.1 Mihin yrityksiin yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisia velvoitteita sovelletaan?	2
1.2 Minkälainen on turvallinen tuote?	4
2. Mikä on yleisen tuoteturvallisuusasetuksen soveltamisala?	6
2.1. Minkälaiset tuotteet ja myyntikanavat kuuluvat yleisen tuoteturvallisuusasetuksen soveltamisalaan?	6
2.2. Yhteys EU:n yhdenmukaistamislainsäädäntöön ja muuhun EU:n lainsäädäntöön	7
2.3. Minkälaiset tuotteet on jätetty yleisen tuoteturvallisuusasetuksen soveltamisalan ulkopuolelle?	8
3. Yrityksen velvollisuudet	8
3.1. Talouden toimijat	9
3.1.1. Mitkä ovat yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset valmistajan velvoitteet?	9
Valmistajan tarkistuslista	17
3.1.2. Mitkä ovat yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset valtuutetun edustajan velvoitteet?	18
Valtuutetun edustajan tarkistuslista	19
3.1.3. Mitkä ovat yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset maahantuojan velvoitteet?	19
Maahantuojan tarkistuslista	24
3.1.4. Mitkä ovat jakelijan yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset velvoitteet?	25
Jakelijan tarkistuslista	27
3.1.5. Mitä velvoitteita yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa asetetaan jakelupalvelujen tarjoajalle?	28
Jakelupalvelujen tarjoajan tarkistuslista	28
3.2. Myös vastuuhenkilönä toimiva talouden toimija	28
EU:hun sijoittautuneen vastuuhenkilön tarkistuslista	30
3.3. Verkkomarkkinapaikkojen tarjoajat	31
Verkkomarkkinapaikkojen tarjoajien tarkistuslista	33
3.4. Yleiset velvoitteet ja välineet	34
3.4.1. Tuoteturvallisuuteen liittyvistä palautusmenettelyistä ja turvallisuusvaroituksista ilmoittaminen kuluttajille	34
3.4.2. Millaisia oikaisukeinoja kuluttajille olisi tarjottava, jos yritys aloittaa tuoteturvallisuuteen liittyvän palautusmenettelyn?	36
3.4.3. Mikä on Safety Business Gateway -järjestelmä?	38
3.4.4. Merkittävä muutos	39
3.4.5. Markkinavalvontaviranomaisten välinen yhteistyö	39
4. Mistä saa lisätietoja?	39
5. Päätelmä	41

1. Johdanto

Yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa (EU) N:o 2023/988⁽¹⁾ vahvistetaan 13. joulukuuta 2024 alkaen kuluttajille tarkoitettujen muiden tuotteiden kuin elintarvikkeiden turvallisuutta koskeva yleinen kehys. Sillä myös kumottiin aiempi yleinen tuoteturvallisuusdirektiivi (direktiivi 2001/95/EY⁽²⁾).

Näiden yleisen tuoteturvallisuusasetuksen 17 artiklan 2 kohdassa edellytettujen suuntaviivojen tarkoituksena on auttaa yrityksiä ja erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä, myös mikroyrityksiä, paremmin sekä ymmärtämään tämän uuden asetuksen mukaisia velvoitteitaan että täyttämään ne. Tätä tavoitetta varten komissio kuuli näitä suuntaviivoja laatiessaan pk- ja mikroyritysten edustajia yleisen tuoteturvallisuusasetuksen pk-yritysten palauteryhmän puitteissa ja otti huomioon myös sidosryhmien esittämät kysymykset yleisen tuoteturvallisuusasetuksen tulkinnasta sen ensimmäisen täytäntöönpanovuoden aikana.

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen päätavoitteena on varmistaa, että EU:n markkinoille saatetaan tai markkinoilla asetetaan saataville ainoastaan turvallisia tuotteita. On tärkeää suojella EU:n kuluttajia vaarallisilta tuotteilta ja varmistaa yritysten tasapuoliset toimintaedellytykset.

Yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa vahvistetaan yleinen turvallisuusvaatimus, jonka mukaan **talouden toimijat saavat saattaa EU:n markkinoille tai asettaa saataville EU:n markkinoilla ainoastaan turvallisia tuotteita**. Siinä vahvistetaan yhdenmukaiset tuoteturvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset, joita yritysten on noudatettava sen varmistamiseksi, että EU:n markkinoilla on liikkeessä ainoastaan turvallisia tuotteita. Sitä sovelletaan tuotteisiin siltä osin kuin unionin lainsäädännössä ei ole erityissäännöksiä, joilla olisi sama tavoite ja joilla säänneltäisiin kyseisten tuotteiden turvallisuutta tai niihin liittyvää riskiä.

Kansalliset markkinavalvontaviranomaiset valvovat yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa säädettyjen velvoitteiden noudattamista. Ne tarkistavat, että EU:n markkinoilla olevat tuotteet ovat turvallisia ja että yritykset noudattavat velvoitteitaan. Jos markkinoilla havaitaan vaarallinen tuote, jäsenvaltiot ilmoittavat asiasta toisilleen Euroopan komission hallinnoiman EU:n Safety Gate -pikahälytysjärjestelmän kautta. Yleisölle ilmoitetaan asiasta Safety Gate -portaalin⁽³⁾ kautta. Jäsenvaltiot voivat myös määrätä sakkoja yrityksille, jotka rikkovat yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisia velvoitteitaan.

Nämä suuntaviivat on tarkoitettu ainoastaan ohjeasiakirjaksi, ja ainoastaan EU:n lainsäädännön teksti on lainvoimainen. Lainsäädännön sitovan tulkinnan on perustuttava yleisen tuoteturvallisuusasetuksen tekstiin tai muuhun asiaa koskevaan EU:n lainsäädäntöön. Euroopan unionin tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta tulkita EU:n lainsäädäntöä sitovasti. Oppaassa esitettyjä näkemyksiä ei pidä ymmärtää siten, että ne määräisivät ennalta komission kannan unionin tuomioistuimessa mahdollisesti käsiteltävissä asioissa.

Näissä suuntaviivoissa esitetyt tiedot ovat yleisluonteisia, eivätkä ne koske mitään tiettyjä henkilöitä tai yhteisöjä.

Euroopan komissio ja sen nimissä toimivat henkilöt eivät vastaa siitä, miten tämän julkaisun tietoja käytetään. Nämä suuntaviivat kuvastavat asiakirjan valmisteluajankohtana vallinnutta tilannetta. Ohjeita voidaan näin ollen muuttaa myöhemmin.

1.1 Mihin yrityksiin yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisia velvoitteita sovelletaan?

Kaikilla toimitusketjuun osallistuvilla yrityksillä on tuoteturvallisuuden varmistamisessa oma roolinsa ja sitä vastaavat velvoitteet, joita niiden on noudatettava.

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen velvoitteet⁽⁴⁾ koskevat kaikenkokoisia yrityksiä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/988, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, yleisestä tuoteturvallisuudesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1025/2012 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2020/1828 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY ja neuvoston direktiivin 87/357/ETY kumoamisesta (EUVL L 135, 23.5.2023, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/95/EY, annettu 3 päivänä joulukuuta 2001, yleisestä tuoteturvallisuudesta (EYVL L 11, 15.1.2002, s. 4–17).

⁽³⁾ Safety Gate -portaalin verkkosivusto: <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/home>.

⁽⁴⁾ Lukuun ottamatta tiettyjä verkkomarkkinapaikkojen tarjoajien velvoitteita, kuten näiden ohjeiden 3.3 kohdassa selitetään.

Yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa erotetaan yleisesti kaksi pääasiallista yritysluokkaa:

A) **Talouden toimijat:** valmistaja, valtuutettu edustaja, maahantuojaja, jakelija, jakelupalvelujen tarjoaja tai muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on tuotteiden valmistamiseen tai markkinoilla saataville asettamiseen liittyviä yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisia velvoitteita.

- Valmistajalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa taikka suunnitteluttaa tai valmistuttaa tuotetta ja pitää sitä kaupan omalla nimellään tai tavaramerkillään.
- Valtuutetulla edustajalla tarkoitetaan EU:hun sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen toimeksianto hoitaa kyseisen valmistajan puolesta tietyt tehtävät valmistajan yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisten velvoitteiden osalta.
- Maahantuojalla tarkoitetaan EU:hun sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannesta maasta tuotavan tuotteen EU:n markkinoille.
- Jakelijalla tarkoitetaan muuta toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin valmistajaa tai maahantuojaa, joka asettaa tuotteen saataville markkinoilla.
- Jakelupalvelujen tarjoajalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa liiketoiminnan yhteydessä vähintään kahta seuraavista palveluista: varastointi, pakkaaminen, varustaminen osoitteella tai lähettäminen, ilman että omistaa käsiteltävät tuotteet, lukuun ottamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/67/EY 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä postipalveluja, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/644 2 artiklan 2 alakohdassa määriteltyjä tavaraliikennepalveluja sekä muita postipalveluja tai tavaraliikennepalveluja;
- EU:n markkinoille saatetuista tuotteista vastaava henkilö ("vastuuhenkilö") on EU:hun sijoittautunut talouden toimija, joka vastaa markkinaoikeusasetuksen (asetus (EU) 2019/1020) 4 artiklan 3 kohdassa ja yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa säädetyistä tehtävistä (lisätietoja niistä on 3.2 kohdassa).

B) **Verkkomarkkinapaikkojen tarjoajat**

Verkkomarkkinapaikkojen tarjoajat tarjoavat välityspalveluja ulkopuolisten elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien (yritysten ja kuluttajien välisille) tarjouksille käyttäen verkkorajapintaa, mistä säädetään yleisesti asetuksessa (EU) 2022/2065, jäljempänä 'digipalvelusäädös'.

Yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa **elinkeinonharjoittajalla** tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka toimii elinkeino- tai ammattitoimintaan kuuluvassa tarkoituksessa, myös jos tämä tapahtuu kyseisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nimissä toimivan henkilön kautta.

Puhtaasti kuluttajien väliset liiketoimet eivät kuulu yleisen tuoteturvallisuusasetuksen soveltamisalaan.

Yritys voi kuulua useampaan kuin yhteen yritysluokkaan sen mukaan, minkälaista palvelua se tarjoaa eri tuotteiden osalta. Yrityksen tietyn tuotteen osalta tarjoama palvelu määrittää, toimiiko se talouden toimijana vai verkkomarkkinapaikan tarjoajana.

Esimerkki 1: Tuotteita jälleenmyyvä yritys voi olla sekä i) valmistajalta ostamiensa tuotteiden jakelija, joka myy niitä edelleen markkinoilla, että ii) valmistaja, joka on muuttanut tuotteiden tuotemerkin ja myy niitä omalla nimellään.

Esimerkki 2: Verkkomarkkinapaikan tarjoajaa voidaan pitää i) verkkomarkkinapaikan tarjoajana tuotteille, joiden osalta se tarjoaa vain välityspalveluja, ii) jakelupalvelujen tarjoajana tuotteille, joiden osalta se tarjoaa jakelupalvelua, ja iii) valmistajana tuotteille, joita se myy omalla nimellään.

⇒ Näiden suuntaviivojen asianomaisissa kohdissa esitetään yrityskohtaiset yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset tuoteturvallisuutta koskevat velvollisuudet.

Lisäksi selitetään, mitkä ovat yrityksen yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset velvoitteet.

Velvoitteita on sovellettu **13. joulukuuta 2024** alkaen, ja ne **koskevat kaikkia EU:n markkinoilla olevia tuotteita, jotka kuuluvat yleisen tuoteturvallisuusasetuksen soveltamisalaan (riippumatta niiden tuotantopaikasta).**

Jäsenvaltiot eivät saa estää sellaisten aiemman yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin ⁽⁵⁾ soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden asettamista saataville markkinoilla, jotka ovat kyseisen direktiivin säännösten mukaisia ja jotka on saatettu markkinoille ennen 13. joulukuuta 2024.

Yleinen tuoteturvallisuusasetus kattaa laajan valikoiman tuotteita, joten siinä ei aseteta erityisiä alakohtaisia velvoitteita. EU:n erityisten alakohtaisten sääntöjen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta yleisellä tuoteturvallisuusasetuksella täydennetään kyseisiä sääntöjä (kuten näiden suuntaviivojen 2.2 kohdassa tarkemmin selitetään).

On muistettava, että turvallisten tuotteiden tarjoaminen kuluttajille ei ainoastaan ole lakisääteinen vaatimus, vaan se myös parantaa luottamusta yritykseen.

1.2 Minkälainen on turvallinen tuote?

Yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa edellytetään, että markkinoille saatetaan ainoastaan **turvallisia** tuotteita. Tätä kutsutaan **yleiseksi turvallisuusvaatimukseksi**.

Turvallisena tuotteena pidetään tuotetta, joka tavanomaisissa tai kohtuudella ennakoitavissa käyttöolosuhteissa, joihin kuuluu myös tosiasiallinen käyttöikä, ei aiheuta riskiä tai aiheuttaa tuotteen käyttöön nähden sellaiset mahdollisimman vähäiset riskit, joita voidaan pitää hyväksyttävänä ja näin ollen kuluttajien terveyden ja turvallisuuden suojelun korkean tason mukaisina.

Maaailman terveysjärjestön vahvistaman terveyden määritelmän mukaisesti turvallisen tuotteen määritelmä kattaa myös **mielenterveyteen liittyvät riskit**. Esimerkiksi tuotteen suunnittelu ja suunniteltu käyttö eivät saa aiheuttaa riskejä kuluttajien kognitiivisille kyvyille eivätkä masennusta, ahdistusta tai huonoa unenlaatua.

Myös kaikki ympäristöriskit on otettava huomioon siltä osin kuin ne aiheuttavat riskin kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle.

Yleisen turvallisuusvaatimuksen täyttämiseksi on sen vuoksi tehtävä arviointi **mahdollisista riskeistä**, joita tuote voi aiheuttaa kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle (riskinarviointi). Siinä on otettava huomioon kaikki tuotteen merkitykselliset näkökohdat, ja se on suunniteltava siten, että sillä vastataan näihin riskeihin.

Tuotteen oletetaan olevan turvallinen, jos se täyttää kunkin mahdollisesti aiheuttamansa turvallisuusriskin osalta sovellettavat eurooppalaiset standardit, joiden viitetiedot on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ⁽⁶⁾, tai, jos tällaisia standardeja ei ole, sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaiset kansalliset terveys- ja turvallisuusvaatimukset, jossa tuote asetetaan saataville. Toisin sanoen tällaisiin tuotteisiin sovelletaan **olettamaa yleisen turvallisuusvaatimuksen mukaisuudesta** ⁽⁷⁾.

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/95/EY, annettu 3 päivänä joulukuuta 2001, yleisestä tuoteturvallisuudesta (EYVL L 11, 15.1.2002, s. 4).

⁽⁶⁾ Ks. esimerkiksi komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2019/1698, annettu 9 päivänä lokakuuta 2019, yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY tueksi laadituista tuotteista koskevista eurooppalaisista standardeista (EUVL L 259, 10.10.2019, s. 65–74).

⁽⁷⁾ On tärkeää huomata, että tässä kuvattu yleisen turvallisuusvaatimuksen mukaisuutta koskeva oletama ei estä markkinavalvontaviranomaisia toteuttamasta kaikkia yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisia aiheellisia toimenpiteitä, jos on näyttöä siitä, että tuote on tällaisesta olettamasta huolimatta vaarallinen (ks. yleisen tuoteturvallisuusasetuksen 7 artiklan 3 kohta).

Mitä eurooppalaiset standardit ovat ja miten niitä käytetään?

Joillakin aloilla ja tiettyjen tuotteiden osalta komissio pyytää jotakin virallisista standardointiorganisaatioista (CEN, Cenelec ja ETSI) laatimaan standardeja, jotka ilmentävät yleiseen tuoteturvallisuusasetukseen sisältyvää yleistä turvallisuusvaatimusta ja muuttavat sen teknisiksi normeiksi. Näiden standardien viitetiedot julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Standardien noudattamisen perusteella **voidaan olettaa, että** niiden mukaisesti kehitetyt **tuotteet ovat yleisen turvallisuusvaatimuksen mukaisia standardien kattamien riskien osalta**. Luetteloa yleistä tuoteturvallisuusasetusta tukevista standardeista päivitetään säännöllisesti, ja se on julkisesti saatavilla^(*). Eurooppalaiset standardit, joiden viitetiedot on julkaistu direktiivin 2001/95/EY mukaisesti, luovat jatkossakin oletettaman yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa säädetyn yleisen turvallisuusvaatimuksen mukaisuudesta. Nämä eurooppalaiset standardit ovat **kansallisten standardointiorganisaatioiden luettelossa**.

Vaikka standardit **eivät ole oikeudellisesti sitovia**, talouden toimijoita kannustetaan käyttämään niitä silloin, kun niitä on. Tämä johtuu siitä, että standardien noudattaminen tarjoaa talouden toimijoille **yksinkertaisen tavan** täyttää **velvollisuutensa saattaa EU:n markkinoille ainoastaan turvallisia tuotteita**. Eurooppalaisissa standardeissa vahvistetaan selvästi tekniset vaatimukset ja testausmenetelmät, jotka auttavat varmistamaan tuotteiden turvallisuuden.

Koska tekniset standardit eivät ole pakollisia, valmistajat voivat lisäksi aina käyttää muita, sisäisiä menetelmiä tuotteidensa turvallisuuden osoittamiseen. Näihin tuotteisiin ei kuitenkaan sovelleta oletettamaa yleisen turvallisuusvaatimuksen mukaisuudesta, ja valmistajan vastuulla on osoittaa täsmällisesti, miten havaittuihin turvallisuusriskeihin on puututtu (ne on poistettu tai niitä on lievennetty). Eurooppalaisten standardien käyttö auttaa näin ollen yrityksiä noudattamaan vaatimuksia standardien kattamien näkökohtien osalta.

On myös mahdollista, että tietyille tuotteille ei ole olemassa standardia. Talouden toimijoiden olisi tämän jälkeen käytettävä muita keinoja varmistukseen ja osoittamiseen, että niiden tuotteet ovat turvallisia. Lisätietoja tästä on 3.1.1 kohdassa.

Mitä ennalta varautumisen periaate merkitsee yritykselle?

Ennalta varautumisen periaate edellyttää varotoimenpiteiden toteuttamista silloin, kun on syytä epäillä tuotteen turvallisuutta ihmisten terveyden kannalta.

Viittaus ennalta varautumisen periaatteeseen on tärkeä osa yleisen tuoteturvallisuusasetuksen I lukua, jossa korostetaan, että kaikkien toimijoiden, joihin sovelletaan yleisen tuoteturvallisuusasetuksen velvoitteita, on otettava asianmukaisesti huomioon ennalta varautumisen periaate näitä velvoitteita täytäntöön pannessaan.

Tämä tarkoittaa, että kaikkien yritysten (talouden toimijoiden tai verkkomarkkinapaikkojen tarjoajien) on otettava asianmukaisesti huomioon ennalta varautumisen periaate, kun ne täyttävät yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisia velvoitteitaan.

Esimerkki: Jos yritys on valmistaja, sen on otettava ennalta varautumisen periaate asianmukaisesti huomioon, kun se tekee sisäistä riskianalyysia ja laatii tuotettaan koskevia teknisiä asiakirjoja tai kun sen on ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin tai ilmoitettava mahdollisista seikoista, joiden vuoksi tuote on vaarallinen. Ottamalla ennalta varautumisen periaatteen huomioon jo suunnittelu- vaiheessa yritys voi varmistaa, että sen tuotteet on suunniteltu turvallisiksi.

Lyhyesti sanottuna **ennalta varautumisen periaate edellyttää, että kaikki talouden toimijat ehkäisevät ennakoivasti ihmisten terveydelle aiheutuvia vaaroja** ja ennakoivat mahdollisuuksien mukaan, mitä vaaroja tuotteesta voi aiheutua.

^(*) Luettelo on saatavilla yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY tueksi laadituista tuotteista koskevista eurooppalaisista standardeista 9 päivänä lokakuuta 2019 annetussa komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU), 2019/1698 (EUVL L 259, 10.10.2019, s. 65–74).

2. Mikä on yleisen tuoteturvallisuusasetuksen soveltamisala?

2.1. Minkälaiset tuotteet ja myyntikanavat kuuluvat yleisen tuoteturvallisuusasetuksen soveltamisalaan?

Soveltamisalaan kuuluvat tuotteet

Yleinen tuoteturvallisuusasetus kattaa **kuluttajatuotteet**.

Asetusta olisi kuitenkin sovellettava myös niihin tuotteisiin, jotka on alun perin suunniteltu yksinomaan ammattikäyttöön mutta jotka ovat sittemmin siirtyneet kuluttajamarkkinoille, koska ne voivat kohtuudella ennakoitavissa olevissa olosuhteissa käytettyinä aiheuttaa riskejä kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle. Esimerkkinä voidaan mainita tavalliset remontointi- ja rakennustuotteet, joita myydään suoraan tavallisille kuluttajille suunnatuissa rakennustarvikeliikkeissä.

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukainen **tuotteen määritelmä on riittävän laaja kattamaan kaikki** aineelliset, aineettomat ja sekamuotoiset **esineet ja kohteet**. Se **sisältää sovellukset ja ohjelmistotuotteet**, kuten asiointibotit, ja siinä asetetaan vaatimuksia niiden turvallisuudelle. Määritelmä mahdollistaa yleisen tuoteturvallisuusasetuksen kehyksen soveltamisen myös sellaisiin tuotteisiin, joita saattaa esiintyä EU:n kuluttajamarkkinoilla tulevaisuudessa.

Yleistä tuoteturvallisuusasetusta sovelletaan markkinoille saatettuihin tai markkinoilla saataville asetettuihin tuotteisiin riippumatta siitä, ovatko ne **uusia, käytettyjä, korjattuja vai kunnostettuja**. Kaikkia yleisen tuoteturvallisuusasetuksen velvoitteita sovelletaan siis käytettyihin ja kunnostettuihin tuotteisiin, mukaan lukien korjatut tuotteet, kun talouden toimija saattaa ne markkinoille tai asettaa ne saataville markkinoilla (ei kuitenkaan kuluttajien itse korjaamiin tuotteisiin). Sitä ei sovelleta markkinoille saatettaviin tai markkinoilla saataville asetettaviin tuotteisiin, jotka on korjattava tai kunnostettava ennen käyttöä, jos ne on selvästi merkitty sellaisiksi.

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen velvoitteita sovelletaan tuotteisiin, **jotka on saatettu markkinoille tai asetettu saataville markkinoilla 13. joulukuuta 2024 alkaen**, ja **kaikkiin kyseisenä päivänä tai myöhemmin tehtyihin tuotteiden tarjouksiin**. Tätä taustaa vasten aiemman yleisen tuoteturvallisuusdirektiivin soveltamisalaan kuuluvat tuotteet, jotka ovat kyseisen direktiivin mukaisia ja jotka on saatettu markkinoille ennen 13. joulukuuta 2024, voidaan asettaa saataville markkinoilla myös 13. joulukuuta 2024 jälkeen.

Tämä tarkoittaa, että esimerkiksi yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisia uusia vaatimuksia, jotka koskevat tiettyjen jäljitettävyyss- ja tuoteturvallisuustietojen kiinnittämistä tuotteeseen tai sen pakkaukseen, ei sovelleta tuotteisiin, jotka on saatettu markkinoille ennen 13. joulukuuta 2024.

On muistettava, että markkinoille saattamisella tarkoitetaan tuotteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionin markkinoilla. Tämä on määritettävä tuotteen kunkin yksikön tasolla.

Soveltamisalaan kuuluvat myyntikanavat

Yleisellä tuoteturvallisuusasetuksella varmistetaan, että kuluttajat saavat turvallisia tuotteita valitsemastaan myyntikanavasta riippumatta. **Yleinen tuoteturvallisuusasetus kattaa näin ollen tuoteturvallisuuden kaikenlaisissa myyntikanavissa, myös verkkomyynnissä ja muunlaisessa etämyynnissä**. Yleisellä tuoteturvallisuusasetuksella varmistetaan myös, että kuluttajat saavat samat tuote- ja turvallisuustiedot ostaessaan tuotteen verkosta tai muunlaisen etämyynnin kautta kuin fyysisessä myyntipisteessä.

Verkossa tai muun etämyynnin kautta myytäviä tuotteita on pidettävä asetettuina saataville markkinoilla, jos tarjous on kohdennettu kuluttajille EU:ssa. Myyntitarjouksen katsotaan tapauskohtaisen analyysin perusteella olevan kohdennettu kuluttajille EU:ssa, jos asianomainen talouden toimija suuntaa toimintaansa yhteen tai useampaan jäsenvaltioon. Tapauskohtaisessa analyysissä huomioon otettavia merkityksellisiä tekijöitä ovat muun muassa seuraavat ^(*):

- maantieteelliset alueet, joille toimitus on mahdollista
- saatavilla olevat kielet, joita käytetään tarjouksen tekemiseen tai tilaamiseen
- maksuvaihtoehdot
- jäsenvaltion rahayksikön käyttö tai jossakin jäsenvaltiossa rekisteröity verkkotunnus.

^(*) Ks. myös yleisen tuoteturvallisuusasetuksen johdanto-osan 21 kappale.

2.2. Yhteys EU:n yhdenmukaistamislainsäädäntöön ja muuhun EU:n lainsäädäntöön

Yleinen tuoteturvallisuusasetus **täydentää EU:n yhdenmukaistamislainsäädäntöä** ⁽¹⁰⁾ ja tarjoaa siten turvaverkon kaikille EU:n markkinoille saatetuille tai niillä saataville asetetuille tuotteille.

- Yleistä tuoteturvallisuusasetusta sovelletaan tuotteisiin, jotka saatetaan markkinoille tai asetetaan saataville markkinoilla, siltä osin kuin kyseisten tuotteiden turvallisuutta sääntelevässä EU:n lainsäädännössä ei ole erityissäännöksiä, joilla olisi sama tavoite.
- Kun tuotteisiin sovelletaan EU:n lainsäädännössä asetettuja erityisiä turvallisuusvaatimuksia, yleistä tuoteturvallisuusasetusta sovelletaan ainoastaan niihin seikkoihin ja riskeihin tai riskiluokkiin, joita kyseiset vaatimukset eivät kata.

Esimerkki: Yleistä tuoteturvallisuusasetusta sovelletaan täysimääräisesti esimerkiksi lastenhoitotarvikkeisiin, voimisteluvälineisiin ja huonekaluihin, koska näille tuoteryhmille ei aseteta erityisvaatimuksia EU:n muussa lainsäädännössä. Pienjännitelaitteiden tapauksessa yleistä tuoteturvallisuusasetusta sovelletaan edelleen joihinkin uusiin teknologiaan liittyviin näkökohtiin, kuten itseoppimisvalmiuksiin, jos ne eivät kuulu EU:n pienjännitedirektiivin ⁽¹¹⁾ soveltamisalaan. Yleinen tuoteturvallisuusasetus kattaa myös vähäriskisten tekoälytuotteiden turvallisuusriskit. Lisäksi verkkomarkkinapaikkojen tarjoajia koskevia yleisen tuoteturvallisuusasetuksen velvoitteita sovelletaan myös tuotteisiin, joihin sovelletaan EU:n muun lainsäädännön mukaisia erityisiä turvallisuusvaatimuksia.

Tuotteet, joihin jo sovelletaan EU:n yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettuja erityisiä vaatimuksia:

Seuraavia lukuja **sovelletaan** edellä luetelluin edellytyksin:

- ✓ I luku – yleiset säännökset
- ✓ II luku – turvallisuusvaatimukset: tätä lukua sovelletaan ainoastaan riskeihin tai riskiluokkiin, jotka eivät kuulu EU:n yhdenmukaistamislainsäädännön soveltamisalaan
- ✓ III luvun 2 jakso – talouden toimijoiden velvoitteet etämyynissä ja tuotteisiin liittyvien onnettomuuksien raportoinnissa sekä sähköisessä muodossa olevia tietoja koskevat säännökset
- ✓ IV luku – verkkomarkkinapaikkojen tarjoajat
- ✓ VI luku – Safety Gate -pikahälytysjärjestelmä ja Safety Business Gateway -järjestelmä
- ✓ VIII luku – oikeus tiedonsaantiin ja oikeussuojakeinoihin.

Seuraavia lukuja **ei sovelleta**:

- ✓ III luvun 1 jakso (se osa talouden toimijoiden velvollisuuksista, jota ei ole mainittu edellä olevassa kohdassa)
- ✓ V luku – markkinavalvonta ja täytäntöönpano
- ✓ VII luku – komission rooli ja täytäntöönpanon valvonnan koordinointi sekä
- ✓ IX–XI luku – kansainvälinen yhteistyö, rahoitussäännökset ja loppusäännökset.

⁽¹⁰⁾ Markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta 20 päivänä kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020 liitteessä I lueteltu unionin lainsäädäntö (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 1–44) ja mikä tahansa muu unionin lainsäädäntö, jolla yhdenmukaistetaan niiden tuotteiden kaupan pitämisen ehtoja, joihin mainittua asetusta sovelletaan.

⁽¹¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/35/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, tietyllä jännitealueella toimivien sähkölaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 96, 29.3.2014, s. 357–374).

Yleinen tuoteturvallisuusasetus liittyy markkinavalvonta-asetukseen⁽¹²⁾ siten, että useita kyseisen asetuksen säännöksiä, erityisesti markkinavalvontaviranomaisten valtuuksia koskevia säännöksiä, sovelletaan myös yleisen tuoteturvallisuusasetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden valvontaan.⁽¹³⁾ Lisäksi yleisellä tuoteturvallisuusasetuksella on luonnollisesti **vahvat yhteydet muuhun EU:n lainsäädäntöön**, joka koskee laitonta verkkosisältöä, kuten digipalvelusäädökseen⁽¹⁴⁾.

2.3. Minkälaiset tuotteet on jätetty yleisen tuoteturvallisuusasetuksen soveltamisalan ulkopuolelle?

Seuraavat **tuotteet ja tuoteryhmät on jätetty** yleisen tuoteturvallisuusasetuksen **soveltamisalan ulkopuolelle**:

- a) ihmisille tarkoitettut lääkkeet ja eläinlääkkeet
- b) elintarvikkeet
- c) rehut
- d) elävät kasvit ja eläimet, geneettisesti muunnetut organismit ja geneettisesti muunnetut mikro-organismit suljetuissa oloissa sekä kasvi- ja eläinperäiset tuotteet, jotka liittyvät suoraan niiden tulevaan lisääntymiseen
- e) eläimistä saatavat sivutuotteet ja niistä johdetut tuotteet
- f) kasvinsuojeluaineet
- g) laitteet, joilla kuluttajat liikkuvat tai matkustavat, jos niitä käyttää suoraan palveluntarjoaja kuluttajille tarjottavan liikennepalvelun yhteydessä eivätkä kuluttajat ohjaa niitä itse
- h) asetuksen (EU) 2018/1139 2 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tarkoitettut ilma-alukset sekä
- i) antiikkiesineet (kuten keräily- tai taide-esineet, joiden ei voida kohtuudella odottaa täyttävän uusimpia turvallisuusvaatimuksia).

Yleistä tuoteturvallisuusasetusta ei myöskään sovelleta **tuotteisiin, jotka on korjattava tai kunnostettava ennen käyttöä**, jos nämä tuotteet saatetaan markkinoille tai asetetaan saataville markkinoilla ja ne on selvästi merkitty sellaisiksi. Sitä sovelletaan kuitenkin käytettyihin, korjattuihin tai kunnostettuihin tuotteisiin, jotka saatetaan markkinoille tai asetetaan markkinoilla saataville sellaisinaan.

Palvelut eivät kuulu yleisen tuoteturvallisuusasetuksen soveltamisalaan, kuluttajille **palvelun yhteydessä tarjottavat tuotteet** sen sijaan kuuluvat. Esimerkkejä:

- kuluttajille toimitettut tuotteet, joita käytetään palveluntarjoajan tilojen ulkopuolella (esimerkiksi vuokratut polkupyörät)
- palveluntarjoajan tiloissa käytettävät tuotteet, jos kuluttajat itse käyttävät tuotetta aktiivisesti (esimerkiksi kuntosalien kuntoilulaitteet)
- tuotteet, joita kuluttajat käyttävät suoraan palvelun tarjoamisen aikana, vaikka käyttö olisi passiivista (esimerkiksi tuotteet, joita palveluntarjoajat käyttävät asiakkaisiin, kuten kauneushoitolassa käytettävät kosmetiikkatuotteet tai tatuointisalongeissa käytettävät tatuointivärit).

3. Yrityksen velvollisuudet

Jotta voidaan määrittää yrityksen velvollisuudet yleisen tuoteturvallisuusasetuksen nojalla, on ensin määritettävä, missä roolissa yritys käsittelee tuotteita.

Uusissa monitahoisissa liiketoimintamalleissa sama liiketoimintayksikkö voi tarjota erilaisia palveluja.

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1020, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 1–44).

⁽¹³⁾ Ks. yleisen tuoteturvallisuusasetuksen 23 artikla.

⁽¹⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1–102).

Riippuen siitä, millaisia palveluja yritys tarjoaa tietyn tuotteen osalta, se voi kuulua yhteen tai useampaan seuraavista yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisista yritysluokista kyseisen tuotteen osalta ⁽¹⁵⁾:

- Jos yritys **tarjoaa vain verkossa toimivia välityspalveluja** tietyn tuotteen osalta (esimerkiksi mahdollistamalla kolmansien osapuolten tarjousten luetteloinnin yrityksen rajapintaan), kyseisen tuotteen myynnin osalta yritystä pidetään **verkkomarkkinapaikan tarjoajana**, ja sen vuoksi yrityksen on noudatettava yleisen tuoteturvallisuusasetuksen IV luvun vaatimuksia ja muita yleisen tuoteturvallisuusasetuksen säännöksiä, jotka koskevat erityisesti verkkomarkkinapaikkojen tarjoajia.
- Jos yritys myös toimii talouden toimijana muiden tuotteiden osalta (esimerkiksi tarjoamalla tuotemerkillään varustettuja tuotteita, toimimalla jakelijana tai maahantuojana tai tarjoamalla jakelupalveluja), sen on tässä yhteydessä noudatettava yleisen tuoteturvallisuusasetuksen III luvun asiaankuuluvia velvoitteita ja yleisen tuoteturvallisuusasetuksen muita säännöksiä, jotka koskevat yleisesti tai nimenomaisesti talouden toimijoita.

Esimerkki: Yritys tarjoaa verkkomarkkinapaikkaa. Jos yritys tarjoaa tässä verkkorajapinnassa omalla tuotemerkillään varustettua tuotetta, sitä pidetään talouden toimijana (valmistajana), vaikka yritys ei itse valmistaisi tuotetta.

- Jos yritys on **vastuuhenkilö** tai tarjoaa palveluja vastuuhenkilönä (esimerkiksi toimimalla kolmannen maan valmistajan valtuutettuna edustajana tai jakelupalvelun tarjoajana), sen on noudatettava vastuuhenkilön velvoitteita (ks. 3.2 kohta, jossa on lisätietoja vastuuhenkilöistä).

On erittäin suositeltavaa analysoida huolellisesti käsiteltävien tuotteiden osalta tarjottavia palveluja, jotta voidaan määrittää, mihin yritysluokkaan tai -luokkiin yritys kuuluu tietyn tuotteen osalta. On muistettava, että yritys voi kuulua eri yritysluokkiin eri tuotteiden osalta, minkä vuoksi yrityksen on mahdollisesti noudatettava erilaisia velvoitteita rinnakkain.

Jäljempänä kuvatut velvollisuudet eivät vaikuta unionin muussa yhdenmukaistamislainsäädännössä tai muussa EU:n lainsäädännössä määritettyihin velvoitteisiin, vaan ne täydentävät niitä.

3.1. Talouden toimijat

3.1.1. Mitkä ovat yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset valmistajan velvoitteet?

Kuka on valmistaja?

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisesti valmistajalla tarkoitetaan *luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka valmistaa taikka suunnitteluttaa tai valmistuttaa tuotetta ja pitää sitä kaupan omalla nimellään tai tavaramerkillään.*

Ensinnäkin valmistajan on ensin täytynyt valmistaa tuote taikka suunnitteluttaa tai valmistuttaa tuote puolestaan. Toiseksi sen on pidettävä tuotetta kaupan omalla nimellään tai tavaramerkillään.

⁽¹⁵⁾ Tämä ei sulje pois sitä, että yritys voi kuulua yleisen tuoteturvallisuusasetuksen nojalla eri yritysluokkaan toisen sellaisen tuotteen osalta, johon liittyviä palveluja se tarjoaa. Sama yritys voi kuulua useisiin yritysluokkiin riippuen siitä, mikä rooli sillä on kunkin käsittelemänsä tuotteen osalta.

Luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä pidetään näin ollen valmistajina, jos ne pitävät tuotetta kaupan omalla nimellään (vaikka ne eivät itse tuottaisi tuotetta). Lisäksi niitä pidetään valmistajina, jos ne muuttavat merkittävästi toisen henkilön valmistamaa tuotetta ja saattavat sen itse markkinoille.

Esimerkki: Yritys A ostaa mukeja niitä valmistavalta yritykseltä B. Yritys A lisää niihin logonsa ja myy mukit kuluttajille. Yrityksestä A tulee näiden mukien valmistaja, ja siihen sovelletaan yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisia valmistajan velvoitteita.

Valmistajalla on tärkein rooli tuoteturvallisuuden kannalta, sillä se on mukana tuotteen suunnitteluvaiheessa.

Valmistajan yleisenä velvollisuutena on varmistaa, että sen markkinoille saattamat tuotteet on suunniteltu ja valmistettu siten, että ne ovat turvallisia.

Miten voidaan suunnitella turvallisia tuotteita? Sisäisen riskianalyysin merkitys

Valmistajan on saatettava markkinoille tai asetettava saataville markkinoilla ainoastaan sellaisia tuotteita, jotka on suunniteltu turvallisiksi. Tätä varten on tehtävä **sisäinen riskianalyysi**, mikä tarkoittaa **tuotteen asianmukaista riskinarviointia**.

Tuotteen turvallisuutta arvioitaessa on otettava huomioon useita **seikkoja**. Yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa esitetään ei-tyhjentävä luettelo seikoista, jotka on otettava huomioon analysoitaessa tietyn tuotteen mahdollista riskiä.

Ensin on otettava huomioon tuotteen **ominaisuudet**. Niitä ovat muun muassa tuotteen rakenne, tekniset ominaisuudet, koostumus, pakkaus ja ohjeet.

Jos valmistajan tuotetta voidaan käyttää muiden tuotteiden kanssa, on otettava huomioon myös **tuotteen vaikutus** näihin muihin tuotteisiin ja **muiden tuotteiden mahdollinen vaikutus** tuotteeseen. Esimerkiksi ohjelmisto tai sen päivitys voi aiheuttaa laitteen ylikuumenemista, koska se saa laitteen prosessorin ylikuormittumaan.

Lisäksi on pohdittava, miten tuote **pannaan esille** ja mitä turvallisuustietoja, merkintöjä, tuotteen turvallista käyttöä ja hävittämistä koskevia varoituksia ja ohjeita tuotteeseen tai sen pakkaukseen on kiinnitettävä. Tuotteen luonteesta riippuen voi olla, että tuotteessa on oltava ikäsoveltuvuutta lapsille koskeva merkintä sekä mahdolliset asianmukaiset varoitukset ja ohjeet.

On myös pidettävä mielessä, mitkä **kuluttajaryhmät** käyttävät tuotetta. Valmistajan on kiinnitettävä erityistä huomiota mahdollisiin riskeihin, joita tuotteista voi aiheutua haavoittuvassa asemassa oleville **kuluttajille** (kuten lapsille, ikäihmisille ja vammaisille henkilöille), ja otettava huomioon esimerkiksi käyttäjän **sukupuoli**.

Esimerkki: Tuotteen luonteesta riippuen voi olla tarpeen ottaa huomioon, että naiset ovat yleensä miehiä pienempiä, joten tuotteen mahdollisissa riskeissä on otettava huomioon erilaiset kehonkoot.

Lisäksi on otettava huomioon tuotteen **ulkonäkö** erityisesti silloin, kun se todennäköisesti hämmentää kuluttajia. Tämä koskee pääasiassa seuraavia:

- **Elintarvikkeita jäljittelevät tuotteet:** Valmistajan on arvioitava, näyttääkö tuote elintarvikkeelta niin että kuluttaja saattaa panna sen suuhunsa. Esimerkkeinä voidaan mainita hedelmiltä näyttävät koriste-esineet tai muffinia muistuttava palasaippua, josta voi irrota pieniä palasia, jos sitä puree.
- **Lapsiin vetoavat tuotteet:** Valmistajan on arvioitava, saattaako tuote kiinnittää lasten huomiota ja näin ollen päätyä heidän käyttöönsä, vaikka sitä ei olisikaan tarkoitettu lapsille. Tämä voi koskea esimerkiksi akkua tai pesuainetta, jossa on sarjakuvahahmojen kuvia.

Tuotteen luonteesta riippuen on myös otettava huomioon tuotteen **kyberturvallisuusominaisuudet**, jotka ovat tarpeen sen suojaamiseksi ulkoisilta vaikutuksilta, ja sen **kehittyvät, oppivat ja ennakoivat toiminnot**.

Kuten näiden suuntaviivojen toisessa jaksossa selitetään, tuotteen oletetaan olevan turvallinen, jos se täyttää i) asiaankuuluvat eurooppalaiset standardit, joiden viitetiedot on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, standardien kattamien riskien osalta, tai jos standardeja ei ole, ii) sen jäsenvaltion asiaa koskevat kansalliset vaatimukset, jossa tuote saatetaan markkinoille tai asetetaan saataville markkinoilla.

Jos tuotteeseen **ei** kuitenkaan **sovelleta tällaista turvallisuusolettamaa** tai jos kyse on riskeistä, joita nämä standardit eivät kata, valmistajan on toteutettava täydellinen arviointi tuotteen mahdollisista riskeistä ja tavoista poistaa tai vähentää niitä.

Tässä tapauksessa tuotteen riskien arvioimiseksi on otettava huomioon useita lisäseikkoja, jos ne ovat sovellettavissa:

- a) muut eurooppalaiset standardit
- b) kansainväliset standardit
- c) kansainväliset sopimukset
- d) vapaaehtoiset sertifiointijärjestelmät tai vastaavat ulkopuoliset vaatimustenmukaisuuden arviointikehykset
- e) tuoteturvallisuuden arviointia koskevat komission suositukset tai suuntaviivat
- f) siinä jäsenvaltiossa laaditut kansalliset standardit, jossa tuote on asetettu saataville
- g) uusimmat tiedot ja uusin teknologia
- h) kyseisellä alalla voimassa olevat tuoteturvallisuutta koskevat käytännönsäännöt
- i) kuluttajien kohtuulliset odotukset turvallisuudesta sekä
- j) turvallisuusvaatimukset, jotka komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä ja jotka eurooppalaisten standardien on tarkoitus kattaa, jotta tuotteen turvallisuus voidaan varmistaa.

Milloin on laadittava tekniset asiakirjat? Mitä tietoja teknisiin asiakirjoihin ⁽¹⁶⁾ olisi sisällytettävä?

Ennen tuotteen saattamista markkinoille on tehtävä edellä mainittu sisäinen riskianalyysi ja laadittava tekniset asiakirjat sen dokumentoimiseksi. ⁽¹⁷⁾

Tekniset asiakirjat on laadittava kustakin tuotteesta (tuotemalli), ei sen yksittäisistä yksiköistä. Jos tuotteen (tuotemallin) yksittäisillä yksiköillä on kuitenkin erilaiset ominaisuudet, jotka voivat vaikuttaa niiden turvallisuuteen (esimerkiksi eri väri, erilainen koostumus ja erilaiset toiminnot), ne ovat erillisiä tuotteita ja kustakin niistä vaaditaan erilliset tekniset asiakirjat. ⁽¹⁸⁾

Teknisten asiakirjojen olisi sisällettävä tuotteen riskianalyysi, ja niissä olisi tuotava esiin kaikki tuotteen tunnistetut mahdolliset riskit niiden tasosta riippumatta.

Teknisissä asiakirjoissa annettavien tietojen määrän ja yksityiskohtaisuuden olisi oltava oikeassa suhteessa tuotteen monimutkaisuuteen ja valmistajan tunnistamiin mahdollisiin riskeihin.

Tekniseen dokumentaatioon olisi sisällytettävä seuraavat osat:

- tuotteen yleiskuvaus
- tuotteen olennaiset ominaisuudet, joilla on merkitystä sen turvallisuuden arvioinnissa (esimerkiksi kemialliset ainesosat) sekä

⁽¹⁶⁾ Ks. yleisen tuoteturvallisuusasetuksen 9 artiklan 2 kohta.

⁽¹⁷⁾ On syytä muistaa, että yleisen tuoteturvallisuusasetuksen III luvun I jaksoa, jossa säädetään valmistajien velvoitteista myös teknisten asiakirjojen osalta, ei sovelleta tuotteisiin, joihin sovelletaan unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettuja erityisiä vaatimuksia, kuten 2.2 kohdassa selitetään.

⁽¹⁸⁾ Tuotteen varaosista ei tarvitse laatia teknisiä asiakirjoja, jos valmistaja ei valmista niitä. Jos tietty varaosa, jota valmistaja ei valmista, kuitenkin vaikuttaa tuotteen turvallisuuteen, tämä on otettava huomioon riskianalyyssissa ja dokumentoitava teknisissä asiakirjoissa.

- tarvittaessa tuotteeseen liittyvät mahdolliset riskit huomioon ottaen
 - analyysi tuotteeseen liittyvistä mahdollisista riskeistä sekä niiden poistamiseksi tai vähentämiseksi käytetyistä ratkaisuista (tämä voi sisältää testiraporttien tulokset)
 - luettelo sovelletuista eurooppalaisista standardeista (jos niitä on sovellettu vain osittain, täsmennetään, mitä osia on sovellettu)
 - jos asiaa koskevia eurooppalaisia standardeja ei ole, luettelo kansallisista vaatimuksista, jotka liittyvät tuotteen turvallisuuteen, jos sellainen on saatavilla, tai
 - muut seikat tai menetelmät, joita on käytetty tuotteiden turvallisuuden arviointiin tai riskien vähentämiseen.

Tekniset asiakirjat voivat olla sähköisessä muodossa, myös eri asiakirjoista koostuvana tiedostona.

Tekniset asiakirjat tulee pitää ajan tasalla kymmenen vuoden ajan siitä, kun tuote on saatettu markkinoille.

Alla esitetään mallipohja, josta voi olla apua teknisten asiakirjojen laatimisessa ja järjestämisessä. Sen käyttäminen ei kuitenkaan ole pakollista.

Tekniset asiakirjat – mallipohja

1. Tuotteen tunnistetiedot:

Tuotemerkki:

Tuotteen nimi:

Malli-, erä- tai sarjanumero tai muu tunnistetieto:

Tuotteen kuvaus:

Tuotteen kuva:

Pakkauksen kuvaus:

Pakkauksen kuva:

2. Tuotteen ominaisuudet ja koostumus:

Ominaisuudet:

Materiaali:

Koostumus:

3. Riskianalyysi ja riskinvähentämistoimenpiteet

Kaikki havaitut mahdolliset riskit ja toimenpiteet, jotka on toteutettu riskin vähentämiseksi tai poistamiseksi, tai yleisen turvallisuusvaatimuksen mukaisuutta koskevaan oletettavaan liittyvien säännösten noudattaminen (esimerkiksi EU:n standardien käyttö) on kuvattava erikseen.

Mahdollinen riski 1:

Mahdollisen riskin kuvaus:

Toimenpiteet tämän mahdollisen riskin torjumiseksi:

- Esimerkiksi: Kaikki tuotteessa ja pakkauksessa käytetyt aineet ovat [...] mukaisia.
- [...] on eurooppalaisen standardin [...] mukainen.
- Tuotteen mukana annettavat varoitukset ja käyttöohjeet ovat eurooppalaisen standardin [...] mukaisia.

Mahdollinen riski 2:

Mahdollisen riskin kuvaus:

Toimenpiteet tämän mahdollisen riskin torjumiseksi:

[...]

Mitä tietoja tuotteessa tai tuotteen mukana olisi annettava, kun se saatetaan markkinoille?**Annettavat tiedot:**

- A) tyyppi-, erä- tai sarjanumero tai muu tieto, jonka avulla se voidaan tunnistaa (esimerkiksi viivakoodi)
- B) valmistajan nimi
- C) valmistajan rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki
- D) valmistajan postiosoite ja sähköinen osoite ja, jos se eri, sen keskitetyn yhteyspisteen postiosoite tai sähköinen osoite, jonka kautta kuluttaja voi ottaa valmistajaan yhteyttä
- E) valmistajan nimi tai rekisteröity tavaramerkki ja yhteystiedot, kuten tuotteen EU:hun sijoittautuneen vastuuhenkilön postiosoite ja sähköinen osoite.

Miten A–E kohdassa luetellut tiedot olisi esitettävä?

On varmistettava, että kuluttajat näkevät ja pystyvät lukemaan nämä tiedot helposti. Ne on sijoitettava tuotteeseen tai, jos se ei ole mahdollista, pakkaukseen tai tuotteen mukana olevaan asiakirjaan. Valmistaja voi päättää määrätyissä puitteissa, missä nämä tiedot esitetään. Valmistajan olisi sen vuoksi voitava perustella valintansa myös riitatapauksissa. Periaatteessa vain tuotteen koko (ei esimerkiksi esteettinen tai vastaava syy) voi olla perusteena siirtää vaadittuja tietoja tuotteesta pakkaukseen tai tuotteen mukana toimitettaviin asiakirjoihin. ⁽¹⁹⁾

Mitä ”sähköinen osoite” tarkoittaa?

Sähköinen osoite voi olla sähköpostiosoite tai verkkosivuston erityinen osio, jonka avulla kuluttajat voivat ottaa suoraan ja helposti yhteyttä valmistajaan. Verkkosivusto ei itsessään riitä, jos se ei mahdollista suoraa viestintää valmistajan kanssa.

- F) turvallista käyttöä koskevat selkeät ohjeet
- G) selkeät turvallisuustiedot.

Millä kielellä F ja G kohdassa luetellut tiedot on annettava?

On varmistettava, että ohjeet ja turvallisuustiedot on laadittu kielellä, jota kuluttajat ymmärtävät helposti. Tämä määräytyy sen jäsenvaltion mukaan, jonka markkinoille tuote saatetaan.

Ovatko nämä tiedot pakollisia kaikissa tapauksissa?

Eivät. Jos tuotetta voidaan käyttää turvallisesti ja tarkoitetulla tavalla ilman tällaisia ohjeita ja turvallisuustietoja, ne eivät ole pakollisia. Tämä koskee esimerkiksi tuotteita, jotka aiheuttavat kuluttajien hyvin tuntemia riskejä (esimerkiksi veitset).

Mitä velvoitteita valmistajalla on, jos se on sijoittautunut EU:n ulkopuolelle?

On tärkeää korostaa, että yleisen tuoteturvallisuusasetuksen soveltamisalaan kuuluva tuote voidaan saattaa EU:n markkinoille ainoastaan, jos siitä vastaa EU:hun sijoittautunut vastuuhenkilö. Tuotteen vastuuhenkilönä voi olla maahantuoja, valmistajan valtuuttama edustaja tai jakelupalvelujen tarjoaja. **Myös vastuuhenkilön tunnistetiedot on ilmoitettava tuotteessa (tai sen pakkauksessa, paketissa tai tuotteen mukana olevassa asiakirjassa).** Tämän voi tehdä suoraan valmistaja tai toinen toimija, mutta valmistajan on varmistettava, että tuotetta ei saateta EU:n markkinoille, ellei EU:hun sijoittautuneen vastuuhenkilön yhteystiedot ole annettu. Ks. lisätietoja 3.2 kohdassa.

⁽¹⁹⁾ Vastaavaa lähestymistapaa noudatetaan myös tuotesääntöjen täytäntöönpanoa koskevan sinisen oppaan ohjeissa: Komission tiedonanto, *Sininen opas EU:n tuotesääntöjen täytäntöönpanosta 2022* (EUVL C 247, 29.6.2022, s. 1–152).

Mitä velvoitteita valmistajalla on, jos se tarjoaa tuotetta etämyynnin kautta?

Jos valmistaja päättää asettaa tuotteita saataville markkinoilla verkossa tai muun etämyynnin kautta, tuotteen tarjouksessa (esimerkiksi tuotteen tarjous yrityksen verkkokaupassa) on selkeästi ja näkyvästi ilmoitettava ainakin seuraavat tiedot:

- a) valmistajan nimi, rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki sekä postiosoite ja sähköinen osoite, josta sen voi tavoittaa
- b) jos valmistaja ei ole sijoittautunut EU:hun, yleisen tuoteturvallisuusasetuksen 16 artiklan 1 kohdassa tai asetuksen (EU) 2019/1020 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vastuuhenkilön nimi sekä postiosoite ja sähköinen osoite
- c) tiedot, joiden avulla tuote voidaan tunnistaa, esimerkiksi sen kuva, tyyppi tai muu tuotetunniste, sekä
- d) varoitukset tai turvallisuustiedot, jotka on kiinnitettävä tuotteeseen tai pakkaukseen tai sisällytettävä mukana olevaan asiakirjaan yleisen tuoteturvallisuusasetuksen tai sovellettavan EU:n yhdenmukaistamislainsäädännön mukaisesti kielellä, jota kuluttajat ymmärtävät helposti ja jonka määrittää se jäsenvaltio, jossa tuote asetetaan saataville markkinoilla.

Mitä velvoitteita valmistajalla on, jos sillä on käytössä rekisteröintijärjestelmä tai kanta-asiakasohjelma?

Yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa asetetaan lisävelvoitteita, jos valmistajalla on olemassa (tai suunnitteilla)

- **rekisteröintijärjestelmä**, jonka kautta kuluttajat voivat tuotteen ostamisen jälkeen vapaaehtoisesti ilmoittaa valmistajalle tietyt tiedot, kuten nimensä, yhteystietonsa, tuotteen mallin tai sarjanumeron, ja saattavat saada siitä jonkinlaista hyötyä
- **kanta-asiakasohjelma**, jonka kautta kuluttajien ostamat tuotteet voidaan tunnistaa (asiakkailla on esimerkiksi ostotilanteessa luettava kanta-asiakaskortti ja ostohistoria on kanta-asiakasohjelman perustaneen yrityksen saatavilla). Tämä sulkee pois sellaiset kanta-asiakasohjelmat, joiden avulla ei voida tunnistaa kuluttajien ostamia tuotteita, kuten kanta-asiakaskortit, joiden avulla asiakkaat voivat saada tiettyjä etuja tietyn ostosumman perusteella mutta joita käytettäessä ei rekisteröidä tietoja asiakkaan ostamista tuotteista.

Molemmat järjestelmät ovat tehokkaita tapoja tunnistaa asiakkaat, joihin tuoteturvallisuuteen liittyvä palautusmenettely tai turvallisuusvaroitukset vaikuttaa. Asiakkaat saattavat kuitenkin päättää olla liittymättä niihin, koska he eivät ole kiinnostuneita rekisteröintijärjestelmän tai kanta-asiakasohjelman tarjoamista eduista. Etenkään he eivät välttämättä halua, että heihin otetaan yhteyttä markkinointitarkoituksessa.

Jos valmistajalla on käytössä rekisteröintijärjestelmä tai kanta-asiakasohjelma, yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaan kuluttajien on voitava liittyä siihen ainoastaan turvallisuuteen liittyviä tarkoituksia varten.

Asiakkailla olisi sen vuoksi oltava mahdollisuus antaa yhteystietonsa ainoastaan turvallisuustietojen (esimerkiksi tuoteturvallisuuteen liittyvät palautusmenettelyt tai turvallisuusvaroitukset) saamiseksi. Tässä tapauksessa heidän tietojensa tulisi käyttää ainoastaan yhteydenottoihin palautusmenettelyn tai turvallisuusvaroituksen yhteydessä eikä niitä saisi käyttää mihinkään muuhun tarkoitukseen (kuten markkinointiin).

Sen jälkeen, kun tuote on saatettu markkinoille:

- **Tekniset asiakirjat:**
 - Tekniset asiakirjat on pidettävä ajan tasalla. Esimerkiksi tuotteen koostumuksen muutos olisi otettava teknisissä asiakirjoissa huomioon.
 - Tekniset asiakirjat tulee säilyttää kymmenen vuoden ajan siitä, kun tuote on saatettu markkinoille. Valmistajan on pystyttävä pyynnöstä toimittamaan ne viranomaisille.
- **Sisäiset prosessit:** Valmistajalla olisi oltava käytössä menettelyt, joilla varmistetaan, että sarjatuotantona tuotetut tuotteet pysyvät turvallisina, sekä tuoteturvallisuutta koskevat sisäiset prosessit, joiden avulla valmistaja voi täyttää yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset velvoitteensa (esim. laadunvalvonta, tuoteturvallisuusasioihin perehdytetty ja EU:n tuoteturvallisuuslainsäädännön tunteva henkilöstö, tuoteturvallisuuden oppimispolkujen käyttöönotto sekä menettelyt, joita noudatetaan onnettomuuksia koskevien tietojen vastaanottamisen yhteydessä).

Mitä olisi tehtävä, jos ilmenee turvallisuusongelma?

Jos valmistaja katsoo tai valmistajalla on syytä uskoa, että sen markkinoille saattama tuote on vaarallinen (esimerkiksi kuluttajan tai toimitusketjun toimijan ilmoittaman onnettomuuden vuoksi), sen on välittömästi toteutettava seuraavat toimenpiteet:

- 1) **Toteutetaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet turvallisuusriskin hallitsemiseksi ja tuotteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi**

Esimerkkejä mahdollisesti toteutettavista korjaavista toimenpiteistä:

- tuotteen takaisinvento loppukäyttäjiltä (ks. palautusmenettelyjä, palautusmenettelyilmoituksia ja oikeussuojakeinoja koskevat säännöt 3.4.1 kohdassa)
- tuotteen poistaminen markkinoilta
- tuotteen hävittäminen
- myynnin lopettaminen
- tuotteen merkitseminen asianmukaisilla varoituksilla riskeistä

kuluttajien varoittaminen riskeistä.

Valmistajan on seurattava toteuttamansa toimenpiteen vaikuttavuutta ja mukautettava sitä tarvittaessa. Valmistaja voi joutua toteuttamaan useita eri toimenpiteitä samanaikaisesti.

- 2) **Ilmoitetaan kuluttajille vaarallisista tuotteista**

Kuluttajille on ilmoitettava tuoteturvallisuuteen liittyvästä palautusmenettelystä tai turvallisuusvaroituksesta (tiedot, jotka on saatettava kuluttajien tietoon tuotteen turvallisen käytön varmistamiseksi). Ks. tarkemmat tiedot 3.4.1 kohdassa.

Valmistaja voi käyttää Safety Business Gateway -järjestelmää⁽²⁰⁾ ilmoittaakseen asiasta kuluttajille ja viranomaisille samanaikaisesti (annettavat tiedot voivat vaihdella yksityiskohtien ja teknisyiden osalta).

Safety Business Gateway -järjestelmän kautta toimitetut, yleisölle tarkoitetut tiedot asetetaan kuluttajien saataville Safety Gate -portaalissa.

- 3) **Ilmoitetaan asiasta niiden jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaisille, joissa tuote on asetettu saataville markkinoilla**

Miten markkinavalvontaviranomaisille ilmoitetaan asiasta?

Valmistajan on käytettävä Safety Business Gateway -järjestelmää (ks. 3.4.3 kohta). Sen avulla valmistaja voi valita kaikki jäsenvaltiot, joissa vaarallinen tuote on asetettu saataville, ja ilmoittaa asiasta viranomaisille välittömästi ja samanaikaisesti.

Minkälaisia tietoja valmistajan on annettava kuluttajille ja viranomaisille?

Valmistajan on annettava yksityiskohtaiset tiedot seuraavista asioista:

- kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle aiheutuva riski: on kuvattava selkeästi ja ymmärrettävästi, mitä tuotetta käytettäessä voi sattua
- jo toteutetut korjaavat toimenpiteet sekä
- jos saatavilla, markkinoilla yhä liikkeessä olevien tuotteiden määrä jäsenvaltioittain.

- 4) **Tiedotetaan oikea-aikaisesti valmistajan tunnistamista turvallisuusongelmista muille talouden toimijoille, vastuuhenkilöille ja verkkomarkkinapaikkojen tarjoajille kyseisessä toimitusketjussa**

Tietojen toimittaminen on olennaisen tärkeää, jotta turvallisuusongelma voidaan ratkaista nopeasti.

Valitukset ja onnettomuudet

Valmistajalla on seuraavat kuluttajien valituksia ja onnettomuuksia koskevat velvoitteet:

- 1) **Tarjotaan kanava kuluttajien valituksille**

Kuluttajilla on oltava käytössään viestintäkanava, kuten puhelinnumero, sähköinen osoite tai verkkosivuston erityinen osio, jonka avulla he voivat tehdä valituksia ja ilmoittaa valmistajalle kaikista onnettomuuksista tai turvallisuusongelmista, joita heillä on ollut tuotteen vuoksi. Kanava voi olla sama kuin se keskitetty yhteyspiste, joka valmistajan on esitettävä tuotteessa (sen keskitetyn yhteyspisteen postiosoite tai sähköinen osoite, josta valmistaja voidaan tavoittaa).

⁽²⁰⁾ <https://webgate.ec.europa.eu/safety-business-gateway/screen/public/home>.

Huomioon olisi otettava vammaisten henkilöiden esteettömyystarpeet. Esimerkiksi kaikkien tietojen ei pitäisi olla kuvassa, jota ei pysty lukemaan ruudunlukijaohjelmistolla. ⁽²¹⁾

2) Tutkitaan valitukset

Valmistajan on tutkittava kaikki kuluttajalta saadut valitukset tai tiedot onnettomuudesta, joka koskee tuotteen turvallisuutta. Jos valitus vaikuttaa perustellulta, valmistajan on toteutettava korjaavia toimenpiteitä.

Jos kuluttaja on ilmoittanut tuotteen turvallisuutta koskevasta onnettomuudesta, valmistajan on ilmoitettava siitä viranomaisille Safety Business Gateway -järjestelmän kautta.

Valmistajan on pidettävä sisäistä rekisteriä

- kuluttajien valituksista ja onnettomuuksia koskevista tiedoista
- tuotteiden palautusmenettelyistä sekä
- kaikista korjaavista toimenpiteistä, jotka on toteutettu tuotteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi.

Tähän sisäiseen valitusrekisteriin tulee tallentaa ainoastaan ne henkilötiedot, joita tarvitaan valituksen tutkimiseen.

Niitä olisi säilytettävä vain niin kauan kuin ne ovat tarpeen tutkimusta varten. Henkilötiedot (esimerkiksi kuluttajan nimi ja osoite) on joka tapauksessa poistettava rekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun ne on tallennettu rekisteriin.

3) Ilmoitetaan tuotteiden turvallisuuteen liittyvistä onnettomuuksista

Kun valmistajalle ilmoitetaan onnettomuudesta, jonka on aiheuttanut sen markkinoille saattama tai markkinoilla saataville asettama tuote, tai valmistaja saa tiedon tällaisesta onnettomuudesta, sen on mahdollisimman pian ilmoitettava Safety Business Gateway -järjestelmän kautta onnettomuudesta sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa onnettomuus on sattunut.

Kun maahantuoja tai jakelijat ilmoittavat tällaisista onnettomuuksista, valmistajan on ilmoitettava niistä itse toimivaltaisille viranomaisille tai ohjeistettava maahantuojaa tai jotakin jakelijoista tekemään ilmoitus.

Mitä tuotteiden turvallisuuteen liittyvällä onnettomuudella tarkoitetaan?

Onnettomuudet, joista on ilmoitettava, ovat tuotteen käyttöön liittyviä tapahtumia, jotka ovat johtaneet henkilön kuolemaan tai henkilön terveyteen ja turvallisuuteen kohdistuviin vakaviin haittavaikutuksiin. Nämä vaikutukset voivat olla pysyviä tai tilapäisiä. Niitä voivat olla vammat, muut kyseisen henkilön keholle aiheutuneet vahingot, sairaudet ja krooniset terveysvaikutukset.

Mitä välinettä onnettomuudesta ilmoittamiseen on käytettävä?

Valmistajan on käytettävä Safety Business Gateway -järjestelmää (ks. 3.4.3 kohta).

Minkälaisia tietoja ilmoitukseen on sisällytettävä?

Ilmoituksessa on mainittava

- tuotteen tyyppi ja tunnistenumero sekä
- onnettomuuden olosuhteet, jos ne ovat tiedossa (esimerkiksi onnettomuuden uhrin ikä, jos sillä on merkitystä, sekä se, miten tuotetta käytettiin onnettomuuden sattuessa).

⁽²¹⁾ Direktiivin 2019/882 (tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista 17 päivänä huhtikuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882 (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70–115)) liitteen I esteettömyysvaatimukset ovat pakollisia, ja ne on pantava täytäntöön, jotta voidaan ottaa huomioon se, miten vammaisten henkilöiden voidaan ennakoida käyttävän tuotteita.

Valmistajan tarkistuslista

- ✓ **Suunniteltu turvalliseksi:** valmistaja tekee tuotteesta asianmukaisen riskinarvioinnin sitä suunniteltaessa ja poistaa mahdolliset turvallisuusriskit tai vähentää niitä.
- ✓ **Valmistaja harkitsee eurooppalaisten standardien käyttöä**, jos sellaisia on (viitetiedot julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*). Standardit helpottavat vaatimusten noudattamista.
- ✓ **Valmistaja laatii** tuotteesta **tekniset asiakirjat**, joiden avulla seurataan sisäistä riskinarviointia, ja säilyttää niitä kymmenen vuoden ajan.
- ✓ **Valmistaja varmistaa, että tuotteeseen tai sen pakkaukseen kiinnitetään tarvittavat tiedot:** tuotteen tunnistetiedot, valmistajan tunniste- ja yhteystiedot sekä tarvittaessa ohjeet ja turvallisuustiedot.
- ✓ **Valmistaja huolehtii, että tuotteella on vastuuhenkilö EU:ssa** ja että tämän yhteystiedot ja muut vaaditut tiedot on ilmoitettu tuotteessa, pakkauksessa, paketissa tai tuotteen mukana olevassa asiakirjassa.
- ✓ **Valmistaja näyttää tarvittavat tuotetiedot etämyyntitarjouksissa:**
 - tuotteen tunnistetiedot ja kuva
 - valmistajan henkilöllisyys ja yhteystiedot
 - tuotteen vastuuhenkilön tunnistetiedot ja yhteystiedot, jos valmistaja ei ole sijoittautunut EU:hun
 - tarvittaessa ohjeet ja turvallisuustiedot.
- ✓ Jos käytössä on **rekisteröintijärjestelmä tai kanta-asiakasohjelma**, valmistajan on tarjottava kuluttajille mahdollisuus liittyä siihen ainoastaan turvallisuuteen liittyviä tarkoituksia varten.
- ✓ Valmistaja ottaa käyttöön **tuoteturvallisuutta koskevia sisäisiä prosesseja**.
- ✓ **Tuoteturvallisuusongelman ilmetessä valmistaja**
 - toteuttaa korjaavia toimenpiteitä (palautusmenettelyjen osalta käytetään palautusmenettelyilmoituksen mallia ja tarjotaan oikaisukeinoja)
 - tiedottaa kuluttajille
 - tiedottaa kansallisille viranomaisille Safety Business Gateway -järjestelmän kautta
 - tiedottaa muille toimitusketjun yrityksille.
- ✓ Valmistaja ottaa käyttöön **suoran kanavan** tuoteturvallisuutta koskevia **kuluttajien valituksia varten** ja tutkii valitukset. Näin valmistaja voi saada arvokasta tietoa tuotteensa turvallisuudesta. Tässä on otettava huomioon myös kanavien saavutettavuus.
- ✓ **Valmistaja pitää sisäistä rekisteriä** kuluttajien valituksista, tuotteiden palautusmenettelyistä ja toteutetuista korjaavista toimenpiteistä.
- ✓ **Valmistaja ilmoittaa Safety Business Gateway -järjestelmän kautta tuotteisiin liittyvistä onnettomuuksista**, joista se saa tietää.
- ✓ **Valmistaja tekee pyynnöstä yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa.**

Lisätietoja on 3.1.1 kohdassa, jossa käsitellään valmistajan velvoitteita.

3.1.2. Mitkä ovat yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset valtuutetun edustajan velvoitteet?

Kuka on valtuutettu edustaja?

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisesti valtuutetulla edustajalla tarkoitetaan unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen toimeksianto hoitaa kyseisen valmistajan puolesta tietyt tehtävät valmistajan yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisten velvoitteiden osalta.

Valtuutettu edustaja on henkilö, joka toimii valmistajan puolesta. Valtuutetulla edustajalla (jota joskus kutsutaan asiamieheksi tai toimeksisaajaksi) on oltava valmistajan kirjallinen toimeksianto tai valtakirja. ⁽²²⁾ Siinä määritetään tehtävät, jotka valtuutetun edustajan on suoritettava.

Valtuutetulla edustajalla olisi oltava paitsi muodollinen pätevyys edustaa valmistajaa myös käytännön ja hallinnolliset valmiudet hoitaa tehokkaasti valmistajan toimeksiannossa määrittelemät velvoitteet sekä omat yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset velvoitteensa. Tarvittavan oikeudellisen ja asiaseikkoihin liittyvän osaamisen lisäksi valtuutetun edustajan tulisi todennäköisesti hallita riittävän hyvin ne kielet, joita tarvitaan viestintään asianomaisten markkinavalvontaviranomaisten kanssa.

Toimeksiannossa valmistaja pyytää valtuutettua edustajaa suorittamaan ainakin seuraavat keskeiset tehtävät yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisesti, mutta toimeksianto voi luonnollisesti kattaa useampia tehtäviä yleisen sopimusvapauden mukaisesti:

- toimittaa markkinavalvontaviranomaisille kaikki tuotteen turvallisuuden osoittavat tiedot ja asiakirjat virallisella kielellä, jota asianomaiset viranomaiset ymmärtävät
- ilmoittaa valmistajalle, jos valtuutetulla edustajalla on syytä uskoa tai tämä epäilee, että toimeksiannon kattama tuote on vaarallinen
- ilmoittaa toimivaltaisille kansallisille viranomaisille Safety Business Gateway -järjestelmässä (ks. 3.4.3 kohta) tehtävällä ilmoituksella toimista, jotka on toteutettu toimeksiannon kattamien tuotteiden aiheuttamien riskien poistamiseksi, ellei valmistaja ole vielä antanut tietoja riskeistä ja
- tekee yhteistyötä toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kanssa niiden pyynnöstä toimissa, joita toteutetaan toimeksiannon kattamien tuotteiden aiheuttamien riskien poistamiseksi.

Valtuutetun edustajan on pyynnöstä toimitettava markkinavalvontaviranomaisille jäljennös toimeksiannosta.

Sisäiset prosessit: valtuutetulla edustajalla olisi oltava käytössä tuoteturvallisuutta koskevia sisäisiä prosesseja, joiden avulla se voi täyttää yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset velvoitteensa (esimerkiksi laadunvalvonta, valitusten käsittely ja EU:n lainsäädännön tuntemus, joka on saavutettu henkilöstölle annetun tuoteturvallisuutta koskevan koulutuksen ja tuoteturvallisuutta koskevien oppimispolkujen käyttöönoton kautta).

Valtuutetun edustajan olisi **tehtävä täysipainoista yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa** tuoteturvallisuusnäkökohtien osalta, kuten 3.4.5 kohdassa selitetään.

On myös tärkeää korostaa, että valmistaja voi nimetä valtuutetun edustajan suorittamaan tuotteen **vastuuhenkilön** tehtävät. Tässä tapauksessa valtuutettuun edustajaan sovelletaan vastuuhenkilön 3.2 kohdan mukaisia lisävelvoitteita.

⁽²²⁾ Ks. lisätietoja toimeksiannosta EU:n tuotesääntöjen täytäntöönpanoa koskevasta vuoden 2022 sinisestä oppaasta (EUVL C 247, 29.6.2022, s. 1–152).

Valtuutetun edustajan tarkistuslista

- ✓ **Valtuutettu edustaja varmistaa, että valmistajalta on saatu kirjallinen toimeksianto,** jossa määritetään tehtävät, jotka valtuutetun edustajan on suoritettava.
- ✓ **Valtuutettu edustaja varmistaa, että sillä on valmiudet suorittaa** toimeksiannon mukaiset **tehtävät** sekä muut tehtävänsä.
- ✓ **Valtuutetulle edustajalle annetaan toimeksianto suorittaa ainakin seuraavat tehtävät:**
 - tietojen ja asiakirjojen toimittaminen viranomaisille
 - ilmoittaminen valmistajalle, jos epäillään, että sen tuote on vaarallinen
 - ilmoittaminen kansallisille viranomaisille vaarallisia tuotteita koskevista korjaavista toimenpiteistä Safety Business Gateway -järjestelmässä, jos valmistaja ei ole niin tehnyt
 - (pyynnöstä) yhteistyön tekeminen kansallisten viranomaisten kanssa vaarallisten tuotteiden torjumiseksi.
- ✓ **Valtuutettu edustaja toimittaa** markkinavalvontaviranomaisten pyynnöstä **jäljennöksen toimeksiannostaan.**
- ✓ Valtuutettu edustaja ottaa käyttöön **tuoteturvallisuutta koskevia sisäisiä prosesseja.**
- ✓ **Valtuutettu edustaja tekee täysipainoista yhteistyötä kansallisten viranomaisten kanssa.**
- ✓ **Valtuutettu edustaja tarkistaa, onko sitä pyydetty hoitamaan vastuuhenkilön tehtäviä EU:ssa.** Jos näin on, valtuutetulle edustajalle aiheutuu lisätehtäviä (ks. 3.2 kohta).

Lisätietoja on 3.1.2 kohdassa, jossa käsitellään valtuutetun edustajan velvoitteita.

3.1.3. Mitkä ovat yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset maahantuojaan velvoitteet?

Kuka on maahantuoja?

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisesti maahantuojalla tarkoitetaan unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannesta maasta tuotavan tuotteen unionin markkinoille.

Maahantuoja on aina sijoittautunut EU:hun.

Mitä on tehtävä ennen tuotteen saattamista markkinoille?

Yleisenä velvollisuutena on varmistaa, että tuote on yleisen turvallisuusvaatimuksen mukainen ja että valmistaja on noudattanut seuraavia seikkoja koskevia vaatimuksia:

- sisäinen riskianalyysi ja tekniset asiakirjat (ks. 3.1.1 kohta)
- tuotteessa ilmoitettavat tiedot (ks. 3.1.1 kohta).

Mitä tietoja tuotteessa on ilmoitettava valmistajan antamien tietojen lisäksi?

- Maahantuojaan nimi, rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki
- maahantuojaan postiosoite ja sähköinen osoite ja, jos se eri, sen keskitetyn yhteyspisteen postiosoite tai sähköinen osoite, jonka kautta maahantuojaan voi ottaa yhteyttä.

Miten edellä luetellut tiedot olisi esitettävä?

On varmistettava, että kuluttajat näkevät ja pystyvät lukemaan nämä tiedot helposti. Kyseiset tiedot on sijoitettava tuotteeseen tai, jos se ei ole mahdollista, sen pakkaukseen tai tuotteen mukana olevaan asiakirjaan. Maahantuoja voi päättää määrätyissä puitteissa, missä nämä tiedot esitetään. Maahantuojan olisi sen vuoksi voitava perustella valintansa myös riitatapauksissa. Vain tuotteen koko (ei esimerkiksi esteettinen tai vastaava syy) voi olla perusteena siirtää vaadittuja tietoja tuotteesta pakkaukseen tai tuotteen mukana toimitettaviin asiakirjoihin. ⁽²³⁾

Maahantuojan on varmistettava, että tuotteeseen tai pakkaukseen mahdollisesti kiinnitettävillä lisämerkinnöillä ei peitetä valmistajan antamia, EU:n lainsäädännössä vaadittuja tietoja.

Mitä ”sähköinen osoite” tarkoittaa?

Sähköinen osoite voi olla sähköpostiosoite tai verkkosivuston erityinen osio, jonka avulla kuluttajat voivat ottaa maahantuojaan yhteyttä suoraan. Verkkosivusto ei itsessään riitä, jos se ei mahdollista suoraa viestintää maahantuojan kanssa.

Mitä ohjeita ja turvallisuustietoja tuotteen mukana on annettava?

Maahantuojan on varmistettava, että tuodun tuotteen mukana on selkeät ohjeet ja turvallisuustiedot.

Millä kielellä tai kielillä nämä tiedot on annettava?

On varmistettava, että ohjeet ja turvallisuustiedot on laadittu kielellä, jota kuluttajat ymmärtävät helposti. Tämä määräytyy sen jäsenvaltion mukaan, jonka markkinoille tuote saatetaan.

Ovatko nämä tiedot pakollisia kaikissa tapauksissa?

Eivät. Jos tuotetta voidaan käyttää turvallisesti ja tarkoitettulla tavalla ilman tällaisia ohjeita ja turvallisuustietoja, ne eivät ole pakollisia. Tämä koskee esimerkiksi tuotteita, jotka aiheuttavat kuluttajien hyvin tuntemia riskejä (esimerkiksi veitset).

Mitä velvoitteita maahantuojalla on, jos se tarjoaa tuotetta etämyynnin kautta?

Jos maahantuoja päättää asettaa tuotteita saataville markkinoilla verkossa tai muun etämyynnin kautta, tuotteen tarjouksessa (esimerkiksi tuotteen tarjous yrityksen verkkokaupassa) on selkeästi ja näkyvästi ilmoitettava ainakin seuraavat tiedot:

- valmistajan nimi, rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki sekä postiosoite ja sähköinen osoite, josta sen voi tavoittaa
- jos valmistaja ei ole sijoittautunut EU:hun, yleisen tuoteturvallisuusasetuksen 16 artiklan 1 kohdassa tai asetuksen (EU) 2019/1020 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vastuuhenkilön nimi sekä postiosoite ja sähköinen osoite
- tiedot, joiden avulla tuote voidaan tunnistaa, esimerkiksi sen kuva, tyyppi tai muu tuotetunniste sekä
- varoitukset tai turvallisuustiedot, jotka on kiinnitettävä tuotteeseen tai pakkaukseen tai sisällytettävä mukana olevaan asiakirjaan yleisen tuoteturvallisuusasetuksen tai sovellettavan EU:n yhdenmukaistamislainsäädännön mukaisesti kielellä, jota kuluttajat ymmärtävät helposti ja jonka määrittää se jäsenvaltio, jossa tuote asetetaan saataville markkinoilla.

Mitä velvoitteita maahantuojalla on, jos sillä on käytössä kanta-asiakasohjelma?

Yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa asetetaan lisävelvoitteita, jos maahantuojalla on (tai on suunnitelmassa ottaa käyttöön) **kanta-asiakasohjelma**, jonka kautta kuluttajien ostamat tuotteet voidaan tunnistaa (asiakkailta on esimerkiksi ostotilanteessa luettava kanta-asiakaskortti ja ostohistoria on kanta-asiakasohjelman perustaneen yrityksen saatavilla). Tämä sulkee pois sellaiset kanta-asiakasohjelmat, joiden avulla ei voida tunnistaa kuluttajien ostamia tuotteita, kuten kanta-asiakaskortit, joiden avulla asiakkaat voivat saada tiettyjä etuja tietyn ostosumman perusteella mutta joita käytettäessä ei rekisteröidä tietoja asiakkaan ostamista tuotteista.

⁽²³⁾ Vastaavaa lähestymistapaa noudatetaan myös tuotesääntöjen täytäntöönpanoa koskevan vuoden 2022 sinisen oppaan ohjeissa (EUVL C 247, 29.6.2022, s. 1–152).

Tämä on tehokas tapa tunnistaa asiakkaat, joihin tuoteturvallisuuteen liittyvä palautusmenettely tai turvallisuusvaroitusta vaikuttaa. Asiakkaat saattavat kuitenkin haluta olla liittymättä tällaisiin järjestelmiin, koska he eivät ole kiinnostuneita kanta-asiakasohjelman tarjoamista eduista eivätkä etenkin halua, että heihin otetaan yhteyttä markkinointitarkoituksessa.

Jos maahantuoja on käytössä kanta-asiakasohjelma, yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaan sen on annettava kuluttajille mahdollisuus liittyä ohjelmaan ainoastaan turvallisuuteen liittyviä tarkoituksia varten.

Tämä tarkoittaa sitä, että asiakkailla olisi oltava mahdollisuus antaa yhteystietonsa ainoastaan turvallisuustietojen (esimerkiksi tuoteturvallisuuteen liittyvät palautusmenettelyt tai turvallisuusvaroitukset) saamiseksi. Tässä tapauksessa heidän tietojensa tulisi käyttää ainoastaan yhteydenottoihin palautusmenettelyn tai turvallisuusvaroituksen yhteydessä eikä niitä saisi käyttää mihinkään muuhun tarkoitukseen (kuten markkinointiin).

Mitkä ovat tuotteiden varastointiin ja kuljetukseen liittyvät maahantuojan velvoitteet?

Kun tuote on maahantuojan vastuulla, tämän on varmistettava, että varastointi- tai kuljetusolosuhteet

- eivät tee tuotteesta vaarallista (esimerkiksi jos tuote on pidettävä tietyssä lämpötilassa, jotta se pysyy turvallisena) ja
- eivät vaikuta tuotteessa vaadittuihin merkintöihin (ks. 3.1.1 kohta).

Mitä velvoitteita maahantuoja on teknisten asiakirjojen osalta?

Maahantuojan on säilytettävä jäljennökset kaikista valmistajan (ks. 3.1.1 kohta) laatimista teknisistä asiakirjoista kymmenen vuoden ajan siitä, kun tuote on saatettu markkinoille.

Maahantuojan on pyynnöstä voitava toimittaa nämä asiakirjat kansallisille markkinavalvontaviranomaisille.

Muut maahantuojan velvoitteet

On myös tärkeää korostaa, että maahantuoja voi olla **tuotteen vastuuhenkilö**, jos valmistaja ei ole sijoittautunut EU:hun. Tässä tapauksessa maahantuojaan sovelletaan 3.2 kohdan mukaisia lisävelvoitteita.

Sisäiset prosessit: maahantuoja on oltava käytössä tuoteturvallisuutta koskevia sisäisiä prosesseja, joiden avulla se voi täyttää yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset velvoitteensa (esimerkiksi laadunvalvonta, valitusten käsittely ja EU:n lainsäädännön tuntemus, joka on saavutettu henkilöstölle annetun tuoteturvallisuutta koskevan koulutuksen ja tuoteturvallisuutta koskevien oppimispolkujen käyttöönnoton kautta).

Maahantuojan olisi **tehtävä täysipainoista yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa** tuoteturvallisuusnäkökohtien osalta, kuten 3.4.5 kohdassa selitetään.

Mitä maahantuojan olisi tehtävä, jos tuotteessa ilmenee ongelma ennen sen markkinoille saattamista?

Tuotetta ei tule saattaa markkinoille ennen kuin se on saatettu vaatimusten mukaiseksi, jos maahantuoja katsoo tai sillä on syytä uskoa, että yksi tai useampi seuraavista seikoista pitää paikkansa:

- tuote on vaarallinen (esimerkiksi kuluttajan tai toimitusketjun toimijan ilmoittaman onnettomuuden vuoksi)
- tuote ei ole sisäistä riskianalyysia ja teknisiä asiakirjoja koskevien velvoitteiden mukainen (ks. 3.1.1 kohta)
- tuote ei ole tuotteessa ilmoitettavia tietoja koskevien velvoitteiden mukainen (ks. 3.1.1 kohta).

Tuotteen saattaminen vaatimusten mukaiseksi voi tarkoittaa esimerkiksi tuotteesta puuttuvien tietojen lisäämistä.

Jos tuote on vaarallinen, maahantuojan on välittömästi

- ilmoitettava siitä valmistajalle
- varmistettava, että markkinavalvontaviranomaisille ilmoitetaan vaarallisesta tuotteesta Safety Business Gateway -järjestelmän kautta (ks. 3.4.3 kohta).

Mitä maahantuoja on olisi tehtävä, jos tuotteessa ilmenee turvallisuusongelma sen markkinoille saattamisen jälkeen?

Jos maahantuoja katsoo tai sillä on syytä uskoa, että sen markkinoille saattama tuote on vaarallinen (esimerkiksi kuluttajan tai toimitusketjun toimijan ilmoittaman onnettomuuden vuoksi), sen on välittömästi toteutettava seuraavat toimenpiteet:

A) Ilmoitetaan turvallisuusongelmasta valmistajalle

Tietojen toimittaminen on olennaisen tärkeää, jotta turvallisuusongelma voidaan ratkaista nopeasti.

B) Varmistetaan, että valmistaja on toteuttanut tarvittavat korjaavat toimenpiteet saattaakseen tuotteen tosiasiallisesti vaatimusten mukaiseksi

Jos valmistaja ei ole vielä toteuttanut tällaisia toimenpiteitä, maahantuojan on toteutettava ne välittömästi.

Esimerkkejä mahdollisesti toteutettavista korjaavista toimenpiteistä:

- tuotteen takaisinvento loppukäyttäjiltä (ks. palautusmenettelyjä, palautusmenettelyilmoituksia ja oikeussuojakeinoja koskevat säännökset 3.4.1 kohdassa)
- tuotteen poistaminen markkinoilta
- tuotteen hävittäminen
- myynnin lopettaminen
- tuotteen merkitseminen asianmukaisilla varoituksilla riskeistä tai
- kuluttajien varoittaminen riskeistä.

Maahantuojan on seurattava toteuttamiensa toimenpiteiden tehokkuutta ja mukautettava niitä tarvittaessa. Maahantuoja voi joutua toteuttamaan useita toimenpiteitä samanaikaisesti.

C) Varmistetaan, että kuluttajille ilmoitetaan vaarallisesta tuotteesta

Jos valmistaja ei ole vielä ilmoittanut asiasta kuluttajille, maahantuojan on tehtävä se itse.

Miten kuluttajille olisi ilmoitettava?

Maahantuoja voi käyttää Safety Business Gateway -järjestelmää ilmoittaakseen asiasta viranomaisille ja kuluttajille samanaikaisesti (mutta annettavat tiedot voivat vaihdella yksityiskohtien ja teknisyyden osalta). Safety Business Gateway -järjestelmän kautta toimitetut, yleisölle tarkoitetut tiedot asetetaan kuluttajien saataville Safety Gate -portaalissa.

Tuoteturvallisuuteen liittyvistä palautusmenettelyistä ja turvallisuusvaroituksista ilmoittaminen kuluttajille:

Jos valmistaja ei ole sitä jo tehnyt, maahantuojan on ilmoitettava kuluttajille tuoteturvallisuuteen liittyvistä palautusmenettelyistä tai turvallisuusvaroituksista tuotteen turvallisen käytön varmistamiseksi (ks. erityissäännökset 3.4.1 kohdassa).

D) Ilmoitetaan asiasta niiden jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaisille, joissa tuote on asetettu saataville markkinoilla

Miten markkinavalvontaviranomaisille olisi ilmoitettava asiasta?

Maahantuojan on käytettävä Safety Business Gateway -järjestelmää markkinavalvontaviranomaisten varoittamiseen. Sen avulla maahantuoja voi valita kaikki jäsenvaltiot, joissa vaarallinen tuote on asetettu saataville, ja ilmoittaa asiasta viranomaisille välittömästi.

Minkälaisia tietoja maahantuoja on annettava kuluttajille ja viranomaisille?

Maahantuojan on annettava yksityiskohtaiset tiedot seuraavista asioista:

- 1) kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle aiheutuva riski: on kuvattava selkeästi ja ymmärrettävästi, mitä tuotetta käytettäessä voi sattua
- 2) jo toteutetut korjaavat toimenpiteet sekä
- 3) jos saatavilla, markkinoilla yhä liikkeessä olevien tuotteiden määrä jäsenvaltioittain.

Mitä velvoitteita maahantuojalla on valitusten ja onnettomuuksien osalta?**A) Varmistetaan, että kuluttajien valituksia varten on olemassa kanava**

Maahantuojan on varmistettava, että valmistaja tarjoaa kuluttajille viestintäkanavan (esimerkiksi puhelinnumeron, sähköisen osoitteen tai verkkosivuston erityisen osion), jonka avulla kuluttajat voivat tehdä valituksia ja ilmoittaa valmistajalle kaikista onnettomuuksista tai turvallisuusongelmista, joita heillä on ollut tuotteen vuoksi.

Jos kanavaa ei ole, maahantuojan on tarjottava sellainen kuluttajille.

Kanavissa olisi otettava huomioon vammaisten henkilöiden esteettömyystarpeet. Esimerkiksi kaikkien asiaankuuluvien tietojen ei pitäisi olla kuvassa, jota ei pysty lukemaan ruudunlukijaohjelmistolla. ⁽²⁴⁾

B) Tutkitaan valitukset ja ilmoitetaan muille toimitusketjun toimijoille

Jos maahantuoja saa kuluttajalta valituksen tai tiedon onnettomuudesta, joka koskee tuotteen turvallisuutta, sen on tutkittava tapaus. Jos valitus vaikuttaa perustellulta, maahantuojan on toteutettava korjaavia toimenpiteitä.

Maahantuojan on tiedotettava valmistajalle, jakelijoille ja tapauksen mukaan jakelupalvelujen ja verkkomarkkinapaikkojen tarjoajille oikea-aikaisesti toteutetusta tutkimuksesta ja tutkimuksen tuloksista.

Jokaisen tuotteen osalta on pidettävä sisäistä rekisteriä

- a) kuluttajien valituksista
- b) tuotteiden palautusmenettelyistä sekä
- c) kaikista korjaavista toimenpiteistä, jotka on toteutettu tuotteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi.

Tähän sisäiseen valitusrekisteriin on tallennettava ainoastaan ne henkilötiedot, joita valituksen tutkiminen edellyttää.

Niitä olisi säilytettävä vain niin kauan kuin ne ovat tarpeen tutkimusta varten. Henkilötiedot (esimerkiksi kuluttajan nimi ja osoite) on joka tapauksessa poistettava rekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun ne on tallennettu rekisteriin.

C) Tiedotetaan valmistajalle tuotteen aiheuttamista onnettomuuksista ja varmistetaan, että asiasta ilmoitetaan toimivaltaisille viranomaisille

Jos maahantuoja **tietää markkinoilla saataville asettamansa tuotteen aiheuttamasta onnettomuudesta**, siitä on ilmoitettava valmistajalle ilman aiheetonta viivytystä. Valmistaja voi ohjeistaa maahantuoja ilmoittamaan asiasta toimivaltaisille viranomaisille.

Jos maahantuoja tietää onnettomuudesta eikä tuotteen valmistaja ole sijoittautunut EU:hun, maahantuojan on ilmoitettava tuotteesta EU:ssa toimivalle vastuuhenkilölle. Vastuuhenkilön on varmistettava, että onnettomuudesta ilmoitetaan sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa onnettomuus on sattunut.

Mitä tuotteiden turvallisuuteen liittyvällä onnettomuudella tarkoitetaan?

Onnettomuudet, joista on ilmoitettava, ovat tuotteen käyttöön liittyviä tapahtumia, jotka ovat johtaneet henkilön kuolemaan tai henkilön terveyteen ja turvallisuuteen kohdistuviin vakaviin haittavaikutuksiin. Vaikutukset voivat olla joko pysyviä tai tilapäisiä, kuten vammoja, muita kyseisen henkilön keholle aiheutuneita vahinkoja, sairauksia ja kroonisia terveysvaikutuksia.

⁽²⁴⁾ Direktiivin 2019/882 (tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista 17 päivänä huhtikuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882 (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70–115)) liitteen I esteettömyysvaatimukset ovat pakollisia, ja ne on pantava täytäntöön, jotta voidaan ottaa huomioon se, miten vammaisten henkilöiden voidaan ennakoida käyttävän tuotteita.

Mitä välinettä onnettomuudesta ilmoittamiseen on käytettävä?

Maahantuoja on käytettävä Safety Business Gateway -järjestelmää (ks. 3.4.3 kohta).

Minkälaisia tietoja ilmoitukseen on sisällytettävä?

Ilmoituksessa on mainittava

- tuotteen tyyppi ja tunnistenumero sekä
- onnettomuuden olosuhteet, jos ne ovat tiedossa.

Maahantuojan tarkistuslista

Ennen kuin tuote on saatettu markkinoille:

- ✓ Maahantuoja varmistaa, että tuote on turvallinen.
- ✓ Maahantuoja varmistaa, että valmistaja on tehnyt riskinarvioinnin ja laatinut tekniset asiakirjat. Maahantuoja säilyttää nämä tekniset asiakirjat kymmenen vuoden ajan ja toimittaa ne pyynnöstä viranomaisille.
- ✓ Maahantuoja varmistaa, että tuotteen tunnistetiedot ja valmistajan tunniste- ja yhteystiedot **kiinnitetään tuotteeseen tai sen pakkaukseen oikein** ja että tuotteeseen liitetään tarvittaessa ohjeet ja turvallisuustiedot.
- ✓ Maahantuoja lisää tuotteeseen tai sen yhteyteen omat tunniste- ja yhteystietonsa. Maahantuoja varmistaa, että näillä tiedoilla **ei peitetä muita pakollisia tietoja**.
- ✓ Maahantuoja varmistaa, että tuotteella on vastuuhenkilö EU:ssa ja että tämän yhteystiedot ja muut vaaditut tiedot on ilmoitettu tuotteessa, pakkauksessa, paketissa tai tuotteen mukana olevassa asiakirjassa. Myös maahantuoja voi olla vastuuhenkilö.
- ✓ Maahantuoja ottaa käyttöön **tuoteturvallisuutta koskevia sisäisiä prosesseja**.
- ✓ Maahantuoja varmistaa, että varastointi tai kuljetus ei vaikuta tuotteen turvallisuuteen tai merkintöihin.
- ✓ Vaatimustenvastaista tai vaarallista tuotetta ei saa saattaa markkinoille. Jos tuote on vaatimustenvastainen, asiasta on ilmoitettava valmistajalle ja markkinavalvontaviranomaisille.

Sen jälkeen, kun tuote on saatettu markkinoille:

- ✓ Tuoteturvallisuusongelman ilmetessä maahantuoja
 - ilmoittaa valmistajalle
 - varmistaa, että valmistaja on toteuttanut korjaavia toimenpiteitä (palautusmenettelyjen osalta käyttänyt palautusmenettelyilmoituksen mallia ja tarjonnut oikaisukeinoja); **jos näin ei ole, maahantuojan on toteutettava ne välittömästi**
 - varmistaa, että valmistaja on ilmoittanut kuluttajille vaarallisista tuotteista; jos heille ei ole ilmoitettu, maahantuojan on tehtävä ilmoitus
 - ilmoittaa kansallisille viranomaisille Safety Business Gateway -järjestelmän kautta.
- ✓ Maahantuoja varmistaa, että valmistajalla on **suora kanava** tuoteturvallisuutta koskevia **kuluttajien valituksia varten**. Jos kanavaa ei ole, maahantuojan on luotava sellainen. Tässä on otettava huomioon myös kanavien saavutettavuus.
- ✓ Maahantuoja tutkii mahdolliset valitukset ja ilmoittaa asiasta muille toimitusketjun toimijoille.
- ✓ Maahantuoja pitää sisäistä rekisteriä kuluttajien valituksista, tuotteiden palautusmenettelyistä ja toteutetuista korjaavista toimenpiteistä.
- ✓ Maahantuoja ilmoittaa tietoonsa tulleista **tuotteisiin liittyvistä onnettomuuksista valmistajalle ja tuotteesta EU:ssa vastaavalle vastuuhenkilölle**. Valmistaja voi ohjeistaa maahantuojaa ilmoittamaan asiasta viranomaisille Safety Business Gateway -järjestelmän kautta.
- ✓ Maahantuoja tekee pyynnöstä yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa.

Lisätietoja on 3.1.3 kohdassa, jossa käsitellään maahantuojan velvoitteita.

3.1.4. Mitkä ovat jakelijan yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset velvoitteet?

Kuka on jakelija?

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisesti jakelijalla tarkoitetaan *muuta toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin valmistajaa tai maahantuoja, joka asettaa tuotteen saataville markkinoilla.*

Asettamisella saataville markkinoilla tarkoitetaan *tuotteen toimittamista liiketoiminnan yhteydessä unionin markkinoille jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta.*

Jakelija voi olla esimerkiksi yritys, joka asettaa valmistajan tuotteen saataville markkinoilla pakkauksessa, jonka teksti on käännetty tietyin EU:n jäsenvaltion kielelle, kunhan tuote myydään edelleen valmistajan nimellä tai tavaramerkillä.

Ennen kuin tuote on asetettu saataville markkinoilla:

1. Jakelija **varmistaa, että valmistaja ja maahantuoja (tapauksen mukaan) ovat noudattaneet seuraavia vaatimuksia sen tuotteen osalta, jota jakelija aikoo jaella:**
 - a) Tuotteeseen on kiinnitetty tyyppi-, erä- tai sarjanumero tai muu merkintä, jonka ansiosta tuote voidaan tunnistaa ja jonka kuluttajat näkevät ja pystyvät lukemaan helposti, tai, jos tuotteen koko tai luonne ei tätä salli, vaadittu tieto on annettu pakkauksessa tai tuotteen mukana olevassa asiakirjassa.
 - b) Valmistaja on ilmoittanut nimensä, rekisteröidyn toiminimensä tai rekisteröidyn tavaramerkkinsä, postiosoitteensa ja sähköisen osoitteensa sekä, jos se on eri, keskitetyn yhteyspisteen postiosoitteen tai sähköisen osoitteen, josta sen voi tavoittaa. Kyseiset tiedot on sijoitettava tuotteeseen tai, jos se ei ole mahdollista, pakkaukseen tai tuotteen mukana olevaan asiakirjaan.
 - c) Tuotteeseen on liitetty selkeät ohjeet ja turvallisuustiedot kielellä, jota kuluttajat ymmärtävät helposti ja jonka määrittää se jäsenvaltio, jossa tuote asetetaan saataville markkinoilla. Tätä ei vaadita, jos tuotetta pystyy käyttämään turvallisesti ja valmistajan tarkoittamalla tavalla ilman tällaisia ohjeita ja turvallisuustietoja.
 - d) Jos maahantuoja kuuluu toimitusketjuun, se on ilmoittanut nimensä, rekisteröidyn toiminimensä tai rekisteröidyn tavaramerkkinsä, postiosoitteensa ja sähköisen osoitteensa sekä, jos se on eri, keskitetyn yhteyspisteen postiosoitteen tai sähköisen osoitteen, josta sen voi tavoittaa. Kyseiset tiedot on sijoitettava tuotteeseen tai, jos se ei ole mahdollista, pakkaukseen tai tuotteen mukana olevaan asiakirjaan.
 - e) Lisämerkinnät eivät peitä valmistajan tai maahantuojan merkinnöissään antamia, EU:n lainsäädännössä vaadittuja tietoja.
2. Jakelijan on varmistettava, että sinä aikana, jona tuote on sen vastuulla, **varastointi- tai kuljetusolosuhteet eivät vaaranna sen yleisen tuoteturvallisuusasetuksen 5 artiklassa säädetyn yleisen turvallisuusvaatimuksen mukaisuutta.**

⇒ Jos jakelija katsoo tai sillä on syytä uskoa hallussaan olevien tietojen perusteella, että **tuote on vaarallinen tai että se ei ole edellä 1 kohdassa esitettyjen vaatimusten mukainen, tuotetta ei pitäisi asettaa saataville markkinoilla**, ellei tuotetta ole saatettu vaatimusten mukaiseksi.
3. **Sisäiset prosessit:** jakelijalla olisi oltava käytössä tuoteturvallisuutta koskevia sisäisiä prosesseja, joiden avulla se voi täyttää yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset velvoitteensa (esimerkiksi laadunvalvonta, valitusten käsittely ja EU:n lainsäädännön tuntemus, joka on saavutettu henkilöstölle annetun tuoteturvallisuutta koskevan koulutuksen ja tuoteturvallisuutta koskevien oppimispolkujen käyttöönoton kautta).

Mitä jakelijan olisi tehtävä, jos se tarjoaa tuotetta etämyynnin kautta?

Jos jakelija päättää asettaa tuotteita saataville markkinoilla verkossa tai muun etämyynnin kautta, tuotteen tarjouksessa (esimerkiksi tuotteen tarjous yrityksen verkkokaupassa) on selkeästi ja näkyvästi ilmoitettava ainakin seuraavat tiedot:

- a) valmistajan nimi, rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki sekä postiosoite ja sähköinen osoite, josta sen voi tavoittaa
- b) jos valmistaja ei ole sijoittautunut EU:hun, yleisen tuoteturvallisuusasetuksen 16 artiklan 1 kohdassa tai asetuksen (EU) 2019/1020 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vastuuhenkilön nimi sekä postiosoite ja sähköinen osoite
- c) tiedot, joiden avulla tuote voidaan tunnistaa, esimerkiksi sen kuva, tyyppi tai muu tuotetunniste sekä
- d) varoitukset tai turvallisuustiedot, jotka on kiinnitettävä tuotteeseen tai pakkaukseen tai sisällytettävä mukana olevaan asiakirjaan yleisen tuoteturvallisuusasetuksen tai sovellettavan EU:n yhdenmukaistamislainsäädännön mukaisesti kielellä, jota kuluttajat ymmärtävät helposti ja jonka määrittää se jäsenvaltio, jossa tuote asetetaan saataville markkinoilla.

Sen jälkeen, kun tuote on asetettu saataville markkinoilla:

Jakelijan olisi **tehtävä täysipainoista yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa** tuoteturvallisuusnäkökohtien osalta, kuten 3.4.5 kohdassa selitetään.

Jos jakelija katsoo tai sillä on syytä uskoa hallussaan olevien tietojen perusteella, että sen **markkinoilla saataville asettama tuote on vaarallinen tai että se ei ole edellä olevan 1 kohdan vaatimusten mukainen**, jakelijan on välittömästi toteutettava seuraavat toimenpiteet:

A) Ilmoitetaan asiasta tapauksen mukaan valmistajalle tai maahantuojalle.

Tietojen toimittaminen on olennaisen tärkeää, jotta turvallisuusongelma tai vaatimustenvastaisuus voidaan ratkaista nopeasti.

B) Varmistetaan, että toteutetaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet tuotteen saattamiseksi tehokkaasti vaatimusten mukaiseksi, mukaan lukien markkinoilta poistaminen tai palautusmenettely tarvittaessa. Jos jakelija käynnistää palautusmenettelyn, ks. 3.4.1 kohta. ja**C) Varmistetaan, että asiasta ilmoitetaan välittömästi Safety Business Gateway -järjestelmän kautta niiden jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaisille, joissa tuote on asetettu saataville markkinoilla.*****Miten markkinavalvontaviranomaisille olisi ilmoitettava asiasta?***

Jakelijan on käytettävä Safety Business Gateway -järjestelmää. Sen avulla jakelija voi valita kaikki jäsenvaltiot, joissa vaarallinen tuote on asetettu saataville, ja ilmoittaa asiasta viranomaisille välittömästi ja samanaikaisesti.

Minkälaisia tietoja jakelijan on annettava viranomaisille?

Jakelijan on B ja C kohdan soveltamiseksi annettava asianmukaiset tiedot seuraavista seikoista:

- 1) kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle aiheutuva riski kuvaamalla selkeästi ja ymmärrettävästi, mitä tuote voi aiheuttaa
 - 2) jo toteutetut korjaavat toimenpiteet sekä
 - 3) jos saatavilla, markkinoilla yhä liikkeessä olevien tuotteiden määrä jäsenvaltioittain.
- D) Tiedotetaan valmistajalle tuotteen aiheuttamista onnettomuuksista ja varmistetaan, että asiasta ilmoitetaan myös toimivaltaisille viranomaisille.**

Jos jakelija **tietää markkinoilla saataville asettamansa tuotteen aiheuttamasta onnettomuudesta**, siitä on ilmoitettava valmistajalle ilman aiheetonta viivytystä. Valmistaja voi ohjeistaa jakelijaa ilmoittamaan asiasta toimivaltaisille viranomaisille.

Jos jakelija tietää onnettomuudesta eikä tuotteen valmistaja ole sijoittautunut EU:hun, jakelijan on ilmoitettava tuotteesta EU:ssa toimivalle vastuuhenkilölle. Vastuuhenkilön on varmistettava, että onnettomuudesta ilmoitetaan sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa onnettomuus on sattunut.

Mitä tuotteiden turvallisuuteen liittyvällä onnettomuudella tarkoitetaan?

Onnettomuudet, joista on ilmoitettava, ovat tuotteen käyttöön liittyviä tapahtumia, jotka ovat johtaneet henkilön kuolemaan tai henkilön terveyteen ja turvallisuuteen kohdistuviin vakaviin haittavaikutuksiin. Nämä vaikutukset voivat olla pysyviä tai tilapäisiä. Niitä voivat olla vammat, muut kyseisen henkilön keholle aiheutuneet vahingot, sairaudet ja krooniset terveysvaikutukset.

Mitä välinettä onnettomuudesta ilmoittamiseen on käytettävä?

Jakelijan on käytettävä Safety Business Gateway -järjestelmää (ks. 3.4.3 kohta).

Minkälaisia tietoja ilmoitukseen on sisällytettävä?

Ilmoituksessa on mainittava

- tuotteen tyyppi ja tunnistenumero sekä
- onnettomuuden olosuhteet, jos ne ovat tiedossa.

Jakelijan tarkistuslista**Ennen kuin tuote on asetettu saataville markkinoilla:**

- ✓ **Jakelija tarkistaa, että** tuotteen tunnistetiedot ja valmistajan ja maahantuojan tunniste- ja yhteystiedot kiinnitetään tuotteeseen tai sen pakkaukseen oikein ja että tuotteeseen liitetään tarvittaessa ohjeet ja turvallisuustiedot.
- ✓ Jakelija tarkistaa, että **merkinnöillä ei peitetä mitään muita pakollisia tietoja.**
- ✓ **Jakelija varmistaa, että varastointi tai kuljetus ei vaikuta tuotteen turvallisuuteen tai merkintöihin.**
- ✓ Jakelija ottaa käyttöön **tuoteturvallisuutta koskevia sisäisiä prosesseja.**
- ✓ **Jakelija näyttää tarvittavat tuotetiedot etämyyntitarjouksissa:**
 - tuotteen tunnistetiedot ja kuva
 - valmistajan tunniste- ja yhteystiedot
 - tuotteen vastuuhenkilön tunnistetiedot ja yhteystiedot EU:ssa
 - tarvittaessa ohjeet ja turvallisuustiedot.
- ✓ Jos käytössä on **rekisteröintijärjestelmä tai kanta-asiakasohjelma**, jakelijan on tarjottava kuluttajille mahdollisuus liittyä siihen ainoastaan turvallisuuteen liittyviä tarkoituksia varten.
- ✓ **Vaatimustenvastaista tai vaarallista tuotetta ei saa asettaa saataville markkinoilla.** Jos tuote on vaatimustenvastainen, asiasta on ilmoitettava valmistajalle ja viranomaisille.

Sen jälkeen, kun tuote on asetettu saataville markkinoilla:

- ✓ **Jos jakelijan markkinoilla saataville asettama tuote on vaarallinen tai vaatimustenvastainen:**
 - **Jakelija ilmoittaa valmistajalle tai maahantuojoille.**
 - **Jakelija varmistaa, että valmistaja tai maahantuoja on toteuttanut tarvittavat korjaavat toimenpiteet** (palautusmenettelyjen osalta on varmistettava, että ne ovat käyttäneet palautusmenettelyilmoituksen mallia ja tarjonneet oikaisukeinoja).
 - **Jakelija varmistaa, että kansallisille viranomaisille ilmoitetaan asiasta välittömästi Safety Business Gateway -järjestelmän kautta.** Jos valmistaja tai maahantuoja ei ole ilmoittanut asiasta, jakelijan on tehtävä se.
 - **Valmistajan ja maahantuojan on ilmoitettava kuluttajille vaarallisista tuotteista.** Jakelijan on toimittava yhteistyössä ja ennakoivasti tiedon levittämisessä.
- ✓ **Jakelija ilmoittaa tietoonsa tulleista tuotteisiin liittyvistä onnettomuuksista valmistajalle ja tuotteesta EU:ssa vastaavalle vastuuhenkilölle.** Valmistaja voi ohjeistaa jakelijaa ilmoittamaan asiasta viranomaisille **Safety Business Gateway -järjestelmän kautta.**
- ✓ **Jakelija tekee pyynnöstä yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa.**

Lisätietoja on 3.1.4 kohdassa, jossa käsitellään jakelijan velvoitteita.

3.1.5. Mitä velvoitteita yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa asetetaan jakelupalvelujen tarjoajalle?

Kuka on jakelupalvelujen tarjoaja?

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisesti jakelupalvelujen tarjoajalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa liiketoiminnan yhteydessä **vähintään kahta seuraavista palveluista**: varastointi, pakkaaminen, varustaminen osoitteella ja lähettäminen, ilman että omistaa käsiteltävät tuotteet, lukuun ottamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/67/EY 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä postipalveluja, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/644 2 artiklan 2 alakohdassa määriteltyjä tavaraliikennepalveluja sekä muita postipalveluja tai tavaraliikennepalveluja.

Tämä merkitsee seuraavaa: jos yritys, joka tavallisesti tarjoaa ainoastaan välityspalveluja (verkkomarkkinapaikan tarjoaja), tarjoaa myös varastointi- ja pakkaamispalveluja joidenkin tuotteiden osalta, sitä pidetään näiden tuotteiden kannalta talouden toimijana (jakelupalvelujen tarjoajana).

On tärkeää korostaa, että **jakelupalvelujen tarjoajia pidetään** yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisina **talouden toimijoina**. Sen vuoksi jakelupalvelujen tarjoajan on noudatettava seuraavia talouden toimijoihin yleisesti sovellettavia velvoitteita:

- **Sisäiset prosessit**: jakelupalvelujen tarjoajalla olisi oltava käytössä tuoteturvallisuutta koskevia sisäisiä prosesseja, joiden avulla se voi täyttää yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset velvoitteensa (esimerkiksi laadunvalvonta, valitusten käsittely ja EU:n lainsäädännön tuntemus, joka on saavutettu henkilöstölle annetun tuoteturvallisuutta koskevan koulutuksen ja tuoteturvallisuutta koskevien oppimispolkujen käyttöönoton kautta). ja
- Jakelupalvelujen tarjoajan olisi **tehtävä täysipainoista yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa** tuoteturvallisuusnäkökohtien osalta (kuten 3.4.5 kohdassa selitetään).

On myös tärkeää korostaa, että **jakelupalvelujen tarjoajasta saattaa automaattisesti** tulla tuotteesta vastuussa oleva talouden toimija (lisätietoja 3.2 kohdassa), jos tähän tehtävään valtuutettua tuotteen valmistajaa, maahantuojaa tai valtuutettua edustajaa ei ole EU:ssa. Tässä tapauksessa jakelupalvelujen tarjoajaan sovelletaan lisävelvoitteita (kuten 3.2 kohdassa selitetään).

Jakelupalvelujen tarjoajan tarkistuslista

- ✓ Jakelupalvelujen tarjoaja ottaa käyttöön **tuoteturvallisuutta koskevia sisäisiä prosesseja**.
- ✓ Jos jakelupalvelujen tarjoaja havaitsee turvallisuusongelmia tai tuotteen vaatimustenvastaisuutta, sen on ilmoitettava asiasta valmistajalle ja viranomaisille.
- ✓ On muistettava, että jakelupalvelujen tarjoaja voi olla automaattisesti vastuuhenkilö EU:ssa tiettyjen käsittelemiensä tuotteiden osalta. Jakelupalvelujen tarjoajan on tarkistettava, onko se vastuuhenkilö, ja jos on, varmistettava, että sillä on valmiudet suorittaa nämä tehtävät.
- ✓ Jakelupalvelujen tarjoaja tekee pyynnöstä yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa.

Lisätietoja on 3.1.5 kohdassa, jossa käsitellään jakelupalvelujen tarjoajan velvoitteita.

3.2. Myös vastuuhenkilönä toimiva talouden toimija

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen soveltamisalaan kuuluvaa tuotetta ei voida saattaa markkinoille ilman EU:hun sijoittautunutta talouden toimijaa eli vastuuhenkilöä, joka vastaa asetuksen (EU) 2019/1020 4 artiklan 3 kohdassa ja yleisen tuoteturvallisuusasetuksen 16 artiklassa säädettyjen tehtävien suorittamisesta kyseisen tuotteen osalta.

Kuka on vastuuhenkilö?

Vastuuhenkilö on jokin seuraavista:

- a) EU:hun sijoittautunut valmistaja
- b) maahantuoja, jos valmistaja ei ole sijoittautunut EU:hun
- c) valtuutettu edustaja, jolla on valmistajan antama kirjallinen toimeksianto hoitaa vastuuhenkilön tehtävät valmistajan puolesta
- d) EU:hun sijoittautunut jakelupalvelujen tarjoaja käsittelemiensä tuotteiden osalta, jos mikään muu a, b ja c alakohdassa mainituista talouden toimijoista ei ole sijoittautunut EU:hun.

Mitkä ovat vastuuhenkilön tehtävät?

Vastuuhenkilöllä on **muutakin velvoitteita** niiden lisäksi, jotka sillä jo on talouden toimijana edellä kuvattujen luokkien mukaisesti. Vastuuhenkilöllä on seuraavat lisätehtävät:

- a) Vastuuhenkilö varmentaa, että tekniset asiakirjat on laadittu, ja varmistaa, että ne voidaan antaa pyynnöstä markkinavalvontaviranomaisille.
- b) Vastuuhenkilö toimittaa markkinavalvontaviranomaisen perustellusta pyynnöstä tälle kaikki tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittavat tiedot ja asiakirjat kielellä, jota kyseinen viranomainen ymmärtää helposti.
- c) Vastuuhenkilö ilmoittaa markkinavalvontaviranomaisille, jos sillä on syytä uskoa, että tuote aiheuttaa riskin.
- d) Vastuuhenkilö tekee markkinavalvontaviranomaisten kanssa (myös perustellusta pyynnöstä) yhteistyötä, jolla
 - i. varmistetaan, että ryhdytään viipymättä tarvittaviin korjaaviin toimiin, jos tuote ei vastaa yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa säädettyjä vaatimuksia tai
 - ii. (jos edellä oleva ei ole mahdollista) vähennetään kyseisestä tuotteesta aiheutuvia riskejä, jos markkinavalvontaviranomaiset niin pyytävät tai vastuuhenkilön omasta aloitteesta, kun vastuuhenkilö katsoo tai sillä on syytä uskoa, että kyseinen tuote aiheuttaa riskin.
- e) Tarvittaessa tuotteeseen liittyvät mahdolliset riskit huomioon ottaen vastuuhenkilö tarkistaa säännöllisesti, että
 - i. tuote on valmistajan laatimien teknisten asiakirjojen mukainen, mikä tarkoittaa, että valmistaja on poistanut tuotteen mahdollisesti aiheuttamat riskit tai vähentänyt niitä teknisissä asiakirjoissa kuvatulla tavalla esimerkiksi soveltamalla asiaankuuluvia eurooppalaisia standardeja tai muita keinoja sekä
 - ii. tuote täyttää seuraavat vaatimukset:
 - siihen on kiinnitetty tyyppi-, erä- tai sarjanumero tai muu merkintä, jonka ansiosta tuote voidaan tunnistaa ja jonka kuluttajat näkevät ja pystyvät lukemaan helposti; vaihtoehtoisesti, jos tuotteen koko tai luonne ei tätä salli, vaaditut tiedot on annettava pakkauksessa tai tuotteen mukana olevassa asiakirjassa
 - valmistaja on ilmoittanut nimensä, rekisteröidyn toiminimensä tai rekisteröidyn tavaramerkkinsä, postiosoitteensa ja sähköisen osoitteensa sekä, jos se on eri, keskitetyn yhteyspisteen postiosoitteen tai sähköisen osoitteen, josta sen voi tavoittaa; kyseiset tiedot on sijoitettava tuotteeseen tai, jos se ei ole mahdollista, pakkaukseen tai tuotteen mukana olevaan asiakirjaan
 - siihen on liitetty selkeät ohjeet ja turvallisuustiedot, jotka kuluttajat näkevät ja pystyvät lukemaan helposti, heidän ymmärtämällään kielellä, jonka määrittää se jäsenvaltio, jossa tuote asetetaan saataville markkinoille; tätä vaatimusta ei sovelleta, jos tuotetta pystyy käyttämään turvallisesti ja valmistajan tarkoittamalla tavalla ilman tällaisia ohjeita ja turvallisuustietoja.

Vastuuhenkilön on markkinavalvontaviranomaisten pyynnöstä toimitettava dokumentoitua näyttöä suoritetuista tarkastuksista.

- f) Vastuuhenkilö varmistaa, että tuotteessa tai sen pakkauksessa, paketissa tai mukana olevassa asiakirjassa on sen nimi, rekisteröity tuotenimi tai rekisteröity tavaramerkki sekä yhteystiedot (myös postiosoite ja sähköinen osoite). ja

Mitä "sähköinen osoite" tarkoittaa?

Sähköinen osoite voi olla sähköpostiosoite tai verkkosivuston erityinen osio, jonka avulla kuluttajat voivat ottaa maahantuojaan yhteyttä suoraan. Verkkosivusto ei itsessään riitä, jos se ei mahdollista suoraa viestintää vastuuhenkilön kanssa.

- g) Jos vastuuhenkilö tietää vastuullaan olevan tuotteen aiheuttamasta onnettomuudesta, se varmistaa, että onnettomuudesta ilmoitetaan Safety Business Gateway -järjestelmän kautta sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa onnettomuus on sattunut, ilman aiheutonta viivytystä heti sen jälkeen, kun se on saanut tiedon onnettomuudesta. Ilmoituksessa on mainittava tuotteen tyyppi ja tunnistenumero sekä onnettomuuden olosuhteet, jos ne ovat tiedossa. Kaikki muut merkitykselliset tiedot on pyynnöstä ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille.

Lisätietoja vastuuhenkilöiden tehtävistä on komission suuntaviivoissa talouden toimijoille ja markkinavalvontaviranomaisille markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun asetuksen (EU) 2019/1020 4 artiklan täytäntöönpanemiseksi käytännössä ⁽²⁵⁾.

EU:hun sijoittautuneen vastuuhenkilön tarkistuslista

- ✓ **Vastuuhenkilö tarkistaa, että valmistaja on laatinut tekniset asiakirjat**, ja varmistaa, että se voi pyynnöstä toimittaa ne viranomaisille.
- ✓ **Vastuuhenkilö varmistaa, että sen tunniste- ja yhteystiedot on merkitty tuotteeseen tai sen yhteyteen.**
- ✓ **Vastuuhenkilö tarkistaa säännöllisesti, että tuote on teknisten asiakirjojen mukainen:** tämä tarkoittaa, että valmistaja on poistanut tuotteen mahdollisesti aiheuttamat riskit tai vähentänyt niitä teknisissä asiakirjoissa kuvatulla tavalla.
- ✓ **Vastuuhenkilö tarkistaa säännöllisesti, että tuotteen tunnistetiedot sekä valmistajan ja maahantuojan tunniste- ja yhteystiedot kiinnitetään tuotteeseen tai sen pakkaukseen oikein ja että tuotteeseen liitetään tarvittaessa ohjeet ja turvallisuustiedot.**
- ✓ **Vastuuhenkilö tekee yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa** ja toimittaa niille pyydettyä kaikkia tiedot ja asiakirjat.
- ✓ **Jos vastuuhenkilö saa tietää, että tuote aiheuttaa turvallisuusriskin, se**
 - ilmoittaa asiasta kansallisille viranomaisille Safety Business Gateway -järjestelmän kautta
 - ilmoittaa asiasta valmistajalle
 - varmistaa, että korjaavat toimenpiteet toteutetaan välittömästi; jos valmistaja ei ole tehnyt niin, vastuuhenkilön on tehtävä se.
- ✓ **Vastuuhenkilö ilmoittaa Safety Business Gateway -järjestelmän kautta tuotteisiin liittyvistä onnettomuuksista**, joista se saa tietää.
- ✓ **Vastuuhenkilö täyttää velvoitteet, jotka sillä on valmistajana, maahantuojana, valtuutettuna edustajana tai jakelupalvelujen tarjoajana.**

Lisätietoja on 3.2 kohdassa, jossa käsitellään EU:hun sijoittautuneen vastuuhenkilön velvoitteita.

⁽²⁵⁾ Komission tiedonanto Suuntaviivat talouden toimijoille ja markkinavalvontaviranomaisille markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun asetuksen (EU) 2019/1020 4 artiklan täytäntöönpanemiseksi käytännössä (EUVL C 100, 23.3.2021, s. 1–15).

3.3. Verkkomarkkinapaikkojen tarjoajat

Mikä on verkkomarkkinapaikan tarjoaja?

Verkkomarkkinapaikan tarjoajalla tarkoitetaan välityspalvelun tarjoajaa, joka käyttää verkkorajapintaa, mikä antaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa tuotteiden myynnistä. Näin ollen nämä yritykset tarjoavat tietyn tuotteen osalta ainoastaan välityspalveluja verkossa.

Jos yritys tarjoaa myös yhtä tai useampaa talouden toimijan palvelua, se toimii tällöin kyseisessä ominaisuudessa ja siihen sovelletaan kyseisen talouden toimijan velvoitteita. Jos yritys tarjoaa myös talouden toimijan palveluja tietyn tuotteen osalta, ks. näiden ohjeiden 3.1 ja 3.2 kohta.

Mitkä ovat verkkomarkkinapaikan tarjoajan yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset velvoitteet?

On tärkeää korostaa, että yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset tuoteturvallisuuteen liittyvät verkkomarkkinapaikkojen tarjoajien velvoitteet täydentävät ja täsmentävät joitakin digipalvelusäädöksen ⁽²⁶⁾ mukaisia velvoitteita.

Seuraavat velvoitteet, jotka esitetään yleisen tuoteturvallisuusasetuksen IV luvussa, koskevat kaikkia verkkomarkkinapaikkojen tarjoajia lukuun ottamatta sitä, että tähdellä (*) merkityt velvoitteet ovat merkityksellisiä ainoastaan i) keskiuurille tai suurille yrityksille ja ii) mikro- tai pienyrityksille, jos ne on nimetty digipalvelusäädöksessä ⁽²⁷⁾ tarkoitetuiksi erittäin suuriksi verkkoalustoiksi tai verkossa toimiviksi hakukoneiksi.

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset verkkomarkkinapaikan tarjoajan velvoitteet ovat seuraavat:

- Verkkomarkkinapaikan tarjoajan on nimettävä **keskitetty yhteyspiste**, jonka avulla se voi viestiä suoraan sähköisesti **jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaisten kanssa** tuoteturvallisuusongelmista.
- Verkkomarkkinapaikan tarjoajan on **rekisteröidyttävä Safety Gate -portaaliin** ja ilmoitettava siellä tiedot keskitetystä yhteyspisteestä.
- Verkkomarkkinapaikan tarjoajan on **nimettävä keskitetty yhteyspiste, jonka kautta kuluttajat voivat viestiä sen kanssa suoraan** ja nopeasti tuoteturvallisuusongelmista.
- Verkkomarkkinapaikan tarjoajan on varmistettava, että sillä on käytössä tuoteturvallisuutta koskevia **sisäisiä prosesseja**, jotta se voi ilman aiheutonta viivytystä noudattaa asiaan liittyviä yleisen tuoteturvallisuusasetuksen vaatimuksia. Näihin sisäisiin prosesseihin olisi sisällyttävä mekanismeja, joiden avulla elinkeinonharjoittajat (liikekumppanit) voivat antaa
 - vaaditut tuoteturvallisuutta ja jäljitettävyyttä koskevat tiedot sekä
 - omaehtoisen vakuutuksensa, jossa ne sitoutuvat tarjoamaan ainoastaan EU:n tuoteturvallisuussäätöjen mukaisia tuotteita, sekä lisätietoja tunnistamista varten digipalvelusäädöksen vaatimusten mukaisesti.

⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1–102).

⁽²⁷⁾ Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen 22 artiklan 7, 9 ja 11 kohtaan sisältyy tiettyjen digipalvelusäädöksen velvoitteiden – sen 23 ja 31 artiklan – eritelmiä, joten niissä noudatetaan viimeksi mainitun soveltamisalaa. Digipalvelusäädöksen 19 artiklan (23 artiklan ja yleisemmin digipalvelusäädöksen III luvun 3 jakson velvoitteiden osalta) ja 29 artiklan (31 artiklan ja yleisemmin digipalvelusäädöksen III luvun 4 jakson velvoitteiden osalta) mukaisesti näitä velvoitteita ei periaatteessa sovelleta mikro- ja pienyrityksiksi katsottaviin alustojen tarjoajiin. Sekä digipalvelusäädöksen 19 artiklan 2 kohtaan että 29 artiklan 2 kohtaan sisältyy kuitenkin poikkeus tästä periaatteesta siten, että näitä velvoitteita sovelletaan alustaan, jonka tarjoaja on mikro- tai pienyritys, joka on samanaikaisesti nimetty erittäin suureksi verkkoalustaksi tai verkossa toimivaksi hakukoneeksi. Taulukossa oleva toteamus tarkoittaa näin ollen, että yleiseen tuoteturvallisuusasetukseen sisältyviä digipalvelusäädöksen velvoitteiden eritelmiä sovelletaan kaikkiin keskiuurten ja suurten yritysten tarjoamiin alustoihin (kuten yleensä digipalvelusäädöksen 19 ja 29 artiklan mukaisesti) sekä kaikkiin niiden mikro- ja pienyritysten, jotka on samanaikaisesti nimetty erittäin suuriksi verkkoalustoiksi tai verkossa toimiviksi hakukoneiksi, tarjoamiin alustoihin, sillä tällöin ei sovelleta digipalvelusäädöksen 3 ja 4 jakson soveltamisalan ulkopuolelle jättämistä.

- Verkkomarkkinapaikan tarjoajan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet **vastaanottaakseen ja käsitelläkseen kansallisten viranomaisten antamia määräyksiä** ja toimittava ilman aiheutonta viivytystä (ja joka tapauksessa **kahden työpäivän** kuluessa määräyksen vastaanottamisesta). Verkkomarkkinapaikan tarjoajan on ilmoitettava määräyksen antaneelle markkinavalvontaviranomaiselle määräyksen johdosta toteutetuista toimista sähköisesti käyttämällä Safety Gate -portaalissa julkaistuja markkinavalvontaviranomaisen yhteystietoja. Tällaisessa määräyksessä verkkomarkkinapaikan tarjoajaa voidaan vaatia **poistamaan määrätyksi ajaksi verkkorajapinnaltaan kaikki kyseisen vaarallisen tuotteen tarjoamiseen viittaava samanlainen sisältö**, estämään pääsy siihen tai näyttämään nimenomainen varoitus.
- Verkkomarkkinapaikan tarjoajan on **otettava huomioon markkinavalvontaviranomaisten säännöllisesti ilmoittamat**, Safety Gate -portaalin kautta saamansa **tiedot vaarallisista tuotteista**. Tämä auttaa verkkomarkkinapaikan tarjoajaa soveltamaan **vapaaehtoisia toimenpiteitään**, joiden tarkoituksena on, tapauksen mukaan, havaita, tunnistaa tai poistaa vaarallisten tuotteiden tarjoamiseen viittaavaa sisältöä verkkomarkkinapaikalla tai estää pääsy siihen (myös hyödyntämällä yhteentoimivaa rajapintaa Safety Gate -portaaliin). Verkkomarkkinapaikan tarjoajan on ilmoitettava Safety Gate -pikahälytysjärjestelmään ilmoituksen tehneelle markkinavalvontaviranomaiselle toteuttamistaan toimenpiteistä käyttämällä Safety Gate -portaalissa julkaistuja markkinavalvontaviranomaisen yhteystietoja.
- Verkkomarkkinapaikan tarjoajan pitää voida **saada tuoteturvallisuusongelmiin liittyviä ilmoituksia** miltä tahansa kolmansilta osapuolilta (myös kuluttajilta ja kuluttajajärjestöiltä) ja **käsitellä ne ilman aiheutonta viivytystä, joka tapauksessa kolmen työpäivän kuluessa** ilmoituksen saatuaan.
- * Tuoteturvallisuuden osalta verkkomarkkinapaikan tarjoajan on **käytettävä ainakin Safety Gate -portaalin tietoja, jotta voidaan tehdä digipalvelusäädöksen 31 artiklan 3 kohdan mukaisesti vaadittuja satunnaisia jälkitarkastuksia**.
- * Tuoteturvallisuuden osalta verkkomarkkinapaikan tarjoajan on ennakkovaroituksen annettuaan **keskeytettävä kohtuulliseksi ajaksi palvelujensa tarjoaminen elinkeinonharjoittajille, jotka toistuvasti tarjoavat vaarallisia tuotteita**.
- * Tuoteturvallisuutta koskevien tietojen osalta verkkomarkkinapaikan tarjoajan on **suunniteltava ja järjestettävä verkkorajapintansa** siten, että **tuotetta tarjoavat elinkeinonharjoittajat voivat antaa vähintään seuraavat tiedot kustakin tarjotusta tuotteesta ja että varmistetaan, että tiedot esitetään** tai asetetaan muutoin helposti kuluttajien saavutettaviin tuotelistauksessa:
 - valmistajan nimi, rekisteröity toiminimi tai rekisteröity tavaramerkki sekä posti- ja sähköpostiosoite, josta valmistajan voi tavoittaa
 - jos valmistaja ei ole sijoittautunut EU:hun, yleisen tuoteturvallisuusasetuksen 16 artiklan 1 kohdassa tai asetuksen (EU) 2019/1020 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vastuuhenkilön nimi sekä postiosoite ja sähköinen osoite
 - tiedot, joiden avulla tuote voidaan tunnistaa, kuten sen kuva, tyyppi tai muu tuotetunniste sekä
 - varoitukset tai turvallisuustiedot, jotka on kiinnitettävä tuotteeseen tai joiden on oltava sen mukana yleisen tuoteturvallisuusasetuksen tai sovellettavan EU:n yhdenmukaistamislainsäädännön mukaisesti kielellä, jota kuluttajat ymmärtävät helposti ja jonka määrittää se jäsenvaltio, jossa tuote asetetaan saataville markkinoilla.
- Verkkomarkkinapaikan tarjoajan on **tehtävä yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten, elinkeinonharjoittajien ja asianomaisten talouden toimijoiden kanssa** palvelujensa kautta verkossa tarjottavien tuotteiden turvallisuuden osalta. Tämän olisi koostuttava erityisesti seuraavista asioista:
 - Verkkomarkkinapaikan tarjoaja tekee yhteistyötä **tuotteiden palautusmenettelyjen** osalta
 - ilmoittamalla suoraan kaikille kuluttajille, jotka ovat ostaneet asianomaisen tuotteen sen rajapintojen kautta ja joita asia koskee
 - julkaisemalla tiedot tuoteturvallisuuteen liittyvistä palautusmenettelyistä verkkorajapinnoillaan sekä
 - tekemällä yleisesti ottaen yhteistyötä tuotteiden tehokkaiden palautusmenettelyjen varmistamiseksi.

- Verkkomarkkinapaikan tarjoaja ilmoittaa asianomaisille talouden toimijoille, jos se on poistanut niitä koskevan tuotteen tarjouksen.
- Verkkomarkkinapaikan tarjoaja ilmoittaa kansallisille viranomaisille vaarallisista tuotteista Safety Business Gateway -järjestelmän kautta.
- Verkkomarkkinapaikan tarjoaja tekee yhteistyötä talouden toimijoiden ja markkinavalvontaviranomaisten kanssa sille ilmoitettujen **onnettomuuksien** osalta.
- Verkkomarkkinapaikan tarjoaja tekee yhteistyötä muiden asiaankuuluvien viranomaisten, kuten lainvalvontaviranomaisten, kanssa vaarallisten tuotteiden osalta ja **asiaankuuluvan toimitusketjun määrittämiseksi**.
- Verkkomarkkinapaikan tarjoaja sallii **tietojen haravoinnin** tuoteturvallisuutta varten, jos markkinavalvontaviranomainen sitä pyytää, sekä yleisesti markkinavalvontaviranomaisten – vaarallisten tuotteiden tunnistamiseen – käyttämien verkkotyökalujen **pääsyn rajapintoihinsa**.

Verkkomarkkinapaikan tarjoajan velvoitteiden noudattamisen helpottamiseksi komissio on kehittänyt Safety Gate -portaaliin yhteentoimivan rajapinnan, minkä ansiosta verkkomarkkinapaikkojen tarjoajat voivat luoda linkkejä omiin rajapintoihinsa.

Parhaat käytännöt

- Verkkomarkkinapaikkojen tarjoajia kannustetaan liittymään tuoteturvallisuutta koskeviin yhteisymmärryspöytäkirjoihin (esimerkiksi Product Safety Pledge+ -tuoteturvallisuuslupaus+ ⁽²⁸⁾).
- Verkkomarkkinapaikkojen tarjoajia kannustetaan tarkistamaan tuotteet Safety Gate -portaalista ennen niiden asettamista rajapinnoilleen.

Verkkomarkkinapaikkojen tarjoajien tarkistuslista

- ✓ **Verkkomarkkinapaikan tarjoaja nimeää keskitetyn yhteyspisteen**, jonka avulla se voi viestiä suoraan sähköisesti **kansallisten viranomaisten ja kuluttajien kanssa** (viestintään voidaan käyttää joko yhtä tai kahta eri yhteyspistettä).
- ✓ **Verkkomarkkinapaikan tarjoaja rekisteröityy Safety Gate -portaaliin.**
- ✓ **Verkkomarkkinapaikan tarjoaja ottaa käyttöön tuoteturvallisuutta koskevia sisäisiä prosesseja.** Niihin olisi sisällyttävä mekanismeja, joiden avulla elinkeinonharjoittajat voivat antaa vaaditut tuoteturvallisuutta ja jäljitettävyyttä koskevat tiedot ja omaehtoisen vakuutuksensa sekä lisätietoja tunnistamista varten digipalvelusäädöksen muiden vaatimusten mukaisesti.
- ✓ **Verkkomarkkinapaikan tarjoaja varmistaa voivansa vastaanottaa ja käsitellä kansallisten viranomaisten antamia määräyksiä** ja ryhtyä tarvittaviin toimiin ilman aiheetonta viivytystä, joka tapauksessa **kahden työpäivän kuluessa**. Verkkomarkkinapaikan tarjoaja **raportoii viranomaisille**. Verkkomarkkinapaikan tarjoaja yksilöi luettelot, joissa on samanlainen tuote, ja estää pääsyn niihin, jos määräyksissä sitä edellytetään.
- ✓ **Verkkomarkkinapaikan tarjoaja ottaa huomioon Safety Gate -portaalista saatavat tiedot vaarallisista tuotteista nykyisissä seuranta- tai huolellisuusmekanismeissaan.**
- ✓ **Verkkomarkkinapaikan tarjoaja varmistaa voivansa saada kolmansilta osapuolilta tuoteturvallisuusongelmiin liittyviä ilmoituksia** ja käsitellä ne ilman aiheetonta viivytystä, joka tapauksessa **kolmen työpäivän kuluessa**.
- ✓ **Verkkomarkkinapaikan tarjoaja tekee yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten, elinkeinonharjoittajien ja asianomaisten talouden toimijoiden kanssa.**

Lisävelvoitteet keskisuurille tai suurille yrityksille sekä niille mikro- tai pienyrityksille, jotka on nimetty digipalvelusäädöksessä tarkoitetuiksi erittäin suuriksi verkkoalustoiksi tai verkossa toimiviksi hakukoneiksi:

- ✓ **Verkkomarkkinapaikan tarjoaja käyttää Safety Gate -portaalin tietoja vaadittujen satunnaisten jälkitarkastusten suorittamiseen.**
- ✓ **Verkkomarkkinapaikan tarjoaja keskeyttää ennakkoarvioituksen annettuaan kohtuulliseksi ajaksi palvelujensa tarjoamisen elinkeinonharjoittajille, jotka toistuvasti tarjoavat vaarallisia tuotteita.**

⁽²⁸⁾ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/productSafetyPledge>.

- ✓ **Verkkomarkkinapaikan tarjoaja suunnittelee ja järjestää verkkorajapintansa siten, että tuotetta tarjoavat elinkeinonharjoittajat voivat antaa vähintään seuraavat tiedot kustakin tarjotusta tuotteesta ja että varmistetaan, että tiedot esitetään tai asetetaan helposti kuluttajien saavutettaviin tuotelistauksessa:**

- tuotteen tunnistetiedot ja kuva
- valmistajan tunniste- ja yhteystiedot
- tuotteen vastuuhenkilön tunnistetiedot ja yhteystiedot EU:ssa sekä
- tarvittaessa ohjeet ja turvallisuustiedot.

Lisätietoja on 3.3 kohdassa, jossa käsitellään verkkomarkkinapaikkojen tarjoajien velvoitteita.

3.4. Yleiset velvoitteet ja välineet

3.4.1. Tuoteturvallisuuteen liittyvistä palautusmenettelyistä ja turvallisuusvaroituksista ilmoittaminen kuluttajille

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisista velvoitteista riippuen (ks. 3.1–3.3 kohta edellä) yritystä voidaan vaatia varmistamaan tuotteen turvallinen käyttö ilmoittamalla kuluttajille tuoteturvallisuuteen liittyvistä palautusmenettelyistä tai turvallisuusvaroituksista.

Tehokkain tapa, jolla kuluttajille voidaan tiedottaa palautusmenettelyistä ja turvallisuusvaroituksista ja jolla he voivat reagoida niihin, on suora viestintä kuluttajien kanssa.

Milloin suora viestintä kuluttajille on velvoite?

Suora viestintä kuluttajille on pakollista, jos tuoteturvallisuuteen liittyvä palautusmenettely vaikuttaa kuluttajiin tai jos tietyt tiedot on saatettava kuluttajien tietoon tuotteen turvallisen käytön varmistamiseksi (turvallisuusvaroitusta).

Kuluttajat, joita asia koskee, voidaan tunnistaa jommallakummalla seuraavista tavoista:

- suoraan yrityksen keräämien asiakkaiden henkilötietojen kautta tai
- kolmannen osapuolen (esimerkiksi erityinen taho, joka vastaa moottoriajoneuvojen käyttäjiä koskevien tietojen keräämisestä) kautta.

Onko yrityksen ilmoitettava asiasta suoraan kuluttajille?

Yrityksen velvoitteena on varmistaa, että kuluttajille ilmoitetaan suoraan ilman aiheetonta viivytystä tuoteturvallisuuteen liittyvästä palautusmenettelyistä tai turvallisuusvaroituksesta, mutta kuluttajille ilmoitettava toimija voi vaihdella:

- Pääsääntöisesti toimitusketjun sen toimijan, jolla on pääsy asiakkaiden henkilötietoihin (esimerkiksi ostostietojen, kanta-asiakasohjelmien tai rekisteröintijärjestelmien kautta), olisi otettava yhteyttä asiakkaisiin. Yhteistyö toimitusketjussa on sen vuoksi olennaisen tärkeää, kun on kyse tuoteturvallisuuteen liittyvistä palautusmenettelyistä tai turvallisuusvaroituksista.
- Vaihtoehtoisesti kuluttajille voi ilmoittaa kolmas osapuoli, jolla on pääsy heidän yhteystietoihinsa (esimerkiksi taho, joka vastaa moottoriajoneuvojen käyttäjiä koskevien tietojen keräämisestä).

Onko tämä velvoite yhteensopiva henkilötietoja koskevien vaatimusten kanssa?

Kyllä. Oikeudellinen velvoite, jonka mukaan talouden toimijoiden ja verkkomarkkinapaikkojen tarjoajien on käytettävä käytettävissään jo olevia asiakastietoja ilmoittaakseen kuluttajille palautusmenettelyistä ja turvallisuusvaroituksista, on täysin yhteensopiva EU:n henkilötietolainsäädännön kanssa.

Tämä velvoite on tuotava esiin tietosuojaselosteessa ja muussa henkilötietoja koskevassa informaatiassa asiakkaalle.

Onko yrityksen ilmoitettava ainoastaan kuluttajille vai onko sen ilmoitettava myös yrityksille, jotka ovat ostaneet tuotteen, jota tuoteturvallisuuteen liittyvä palautusmenettely tai turvallisuusvaroitusta koskee?

Vaikka tuoteturvallisuuteen liittyvät palautusmenettelyt ja turvallisuusvaroitukset on suunnattu ensisijaisesti kuluttajille, tämä ei saisi estää yritystä ilmoittamasta kaikenlaisille asiakkaille, erityisesti kun on kyse kuluttajien tavoin toimivista mikro- tai pienyrityksistä.

Mitä sääntöjä sovelletaan rekisteröintijärjestelmiin ja kanta-asiakasohjelmiin?

Yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa asetetaan lisävelvoitteita, jos yrityksellä on (tai on suunnitelmassa ottaa käyttöön) jompikumpi seuraavista:

- **rekisteröintijärjestelmä**, jonka kautta kuluttajat voivat tuotteen ostamisen jälkeen vapaaehtoisesti ilmoittaa valmistajalle tietyt tiedot (esimerkiksi nimensä, yhteystietonsa, tuotteen mallin tai sarjanumeron) ja saada siitä mahdollisesti joitakin etuja; tai
- **kanta-asiakasohjelma**, jonka kautta kuluttajien ostamat tuotteet voidaan tunnistaa (asiakkailla on esimerkiksi ostotilanteessa luettava kanta-asiakaskortti ja ostohistoria on kanta-asiakasohjelman perustaneen yrityksen saatavilla). Tämä sulkee pois sellaiset kanta-asiakasohjelmat, joiden avulla ei voida tunnistaa kuluttajien ostamia tuotteita, kuten kanta-asiakaskortit, joiden avulla asiakkaat voivat saada tiettyjä etuja tietyn ostosumman perusteella mutta joita käytettäessä ei rekisteröidä tietoja asiakkaan ostamista tuotteista.

Molemmat järjestelmät ovat tehokkaita tapoja tunnistaa asiakkaat, joihin tuoteturvallisuuteen liittyvä palautusmenettely tai turvallisuusvaroitusta vaikuttaa. Asiakkaat saattavat kuitenkin päättää olla liittymättä niihin, koska he eivät ole kiinnostuneita rekisteröintijärjestelmän tai kanta-asiakasohjelman tarjoamista eduista eivätkä etenkin halua, että heihin otetaan yhteyttä markkinointitarkoituksessa.

Jos yrityksellä on käytössä rekisteröintijärjestelmä tai kanta-asiakasohjelma, yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaan kuluttajien on voitava liittyä siihen ainoastaan turvallisuuteen liittyviä tarkoituksia varten.

Tämä tarkoittaa sitä, että asiakkailla olisi oltava mahdollisuus antaa yhteystietonsa yksinomaan turvallisuustietojen (esimerkiksi tuoteturvallisuuteen liittyvät palautusmenettelyt tai turvallisuusvaroitukset) saamiseksi. Tässä tapauksessa heidän tietojensa tulisi käyttää ainoastaan yhteydenottoihin palautusmenettelyn tai turvallisuusvaroituksen yhteydessä eikä niitä saisi käyttää mihinkään muuhun tarkoitukseen (kuten markkinointiin).

Onko yrityksellä muita kuluttajille tiedottamista koskevia velvoitteita?

Riittää, että yritys varmistaa, että kaikkiin kuluttajiin, joita asia koskee, on otettu suoraan yhteyttä, jotta he saavat tiedon tuoteturvallisuuteen liittyvästä palautusmenettelystä tai turvallisuusvaroituksesta. Tämä saattaa kuitenkin olla mahdollista vain sellaisten tuotteiden osalta, joiden tuotantoerät ovat pieniä tai joiden kuluttajatiedot ovat helposti saatavilla.

Kaikissa muissa tapauksissa yrityksen on levitettävä selkeää ja näkyvää palautusmenettelyilmoitusta (ks. 3.4.1 kohta) tai turvallisuusvaroitusta muiden asianmukaisten kanavien kautta, jotta varmistetaan mahdollisimman laaja tavoitavuus. Tällaisia ovat tapauksen mukaan yrityksen verkkosivusto, sosiaalisen median kanavat, uutiskirjeet tai vähittäismyymälät. Lisäksi voidaan käyttää ilmoituksia joukkotiedotusvälineissä ja muissa viestintäkanavissa.

Palautusmenettelyilmoitus

Tiedot tuoteturvallisuuteen liittyvästä palautusmenettelystä on annettava kuluttajille kirjallisesti palautusmenettelyilmoituksen muodossa. Kuluttajille helppotajuisen palautusmenettelyilmoituksen on oltava saatavilla niiden jäsenvaltioiden kielillä, joissa tuote on asetettu saataville markkinoilla.

Yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa luetellaan seuraavat seikat, jotka palautusmenettelyilmoituksen on sisällettävä:

- otsikko "Tuoteturvallisuuteen liittyvä palautusmenettely/takaisinvento"
- selkeä kuvaus palautusmenettelyn kohteena olevasta tuotteesta, johon sisältyvät muun muassa
 - tuotteen kuva, nimi ja tuotemerkki
 - tuotteen tunnistenumerot (esimerkiksi erä- tai sarjanumero) ja soveltuvin osin graafinen esitys siitä, mistä ne löytyvät tuotteesta ja
 - tieto siitä, milloin, missä ja kenen toimesta tuotetta on myyty (jos saatavilla)
- selkeä kuvaus palautusmenettelyn kohteena olevaan tuotteeseen liittyvästä vaarasta välttämällä seikkoja, jotka voivat vähentää kuluttajien käsitystä riskistä (tällaisia ovat esimerkiksi ilmaisujen "vapaaehtoinen", "varotoimenpide", "harkinnanvarainen", "harvinaisissa tilanteissa" ja "tiettyissä tilanteissa" käyttäminen tai sen toteaminen, ettei tietoon ole tullut onnettomuuksia)
- selkeä kuvaus toimista, joihin kuluttajien on ryhdyttävä, esimerkiksi ohje lopettaa välittömästi palautusmenettelyn kohteena olevan tuotteen käyttö

- selkeä kuvaus kuluttajien saatavilla olevista oikaisukeinoista
- maksuton puhelinnumero tai interaktiivinen verkkopalvelu, josta kuluttajat voivat saada lisätietoja asianomaisella EU:n virallisella kielellä
- tapauksen mukaan kehoitus jakaa palautusmenettelyä koskevat tiedot muiden henkilöiden kanssa.

Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2024/1435 vahvistetaan palautusmenettelyilmoitusten malli ⁽²⁹⁾, joka on saatavilla Safety Gate -portaalissa sellaisessa muodossa, että talouden toimijat voivat helposti luoda palautusmenettelyilmoituksen.

Kuinka yritys voi tehdä tiedoista esteettömiä vammaisille henkilöille?

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisesti palautusmenettelyn tiedot on asetettava vammaisten henkilöiden saataville. ⁽³⁰⁾ Esimerkiksi kun palautusmenettelyilmoitus jaetaan verkossa, siinä olisi otettava huomioon verkkoympäristön saavutettavuutta koskevat parhaat käytännöt. Jos tärkeitä tietoja palautusmenettelyn kohteena olevasta tuotteesta tai niiden tuotteiden tunnistamisesta, joita palautusmenettely koskee, on kuvan muodossa, tällaiset tiedot on täsmennettävä kirjallisesti, jotta ne olisivat koneellisesti luettavia. Mikäli mahdollista, kuvan suurennusta, kirkkautta ja kontrastia tulisi voida säätää joustavasti. Lisäksi olisi varmistettava yhteentoimivuus ilmoituksen läpikäymiseen tarkoitettujen ohjelmien ja apuvälineiden kanssa.

3.4.2. Millaisia oikaisukeinoja kuluttajille olisi tarjottava, jos yritys aloittaa tuoteturvallisuuteen liittyvän palautusmenettelyn?

Tuotteen palautusmenettelyn yhteydessä kuluttajalle on tarjottava vähintään kahta seuraavista oikaisukeinoista:

- palautusmenettelyn kohteena olevan tuotteen **korjaaminen**
- palautusmenettelyn kohteena olevan tuotteen **korvaaminen** samantyyppisellä, vähintään samanarvoisella ja -laatuaisella turvallisella tuotteella tai
- palautusmenettelyn kohteena olevan tuotteen arvon asianmukainen **hyvittäminen**, jolloin hyvityksen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin kuluttajan maksama hinta ja lisäkorvauksista voidaan säätää kansallisessa lainsäädännössä.

Yritys voi tarjota lisäkannustimia (esimerkiksi alennuksia tai arvoseteleitä), joilla kuluttajia kannustetaan osallistumaan palautusmenettelyyn.

Yritys voi poikkeuksellisesti tarjota kuluttajalle vain yhden oikaisukeinon, jos

- muut oikaisukeinot olisivat mahdottomia tai
- muut oikaisukeinot aiheuttaisivat ehdotettuun oikaisukeinoon verrattuna kohtuuttomia kustannuksia.

Tätä arvioitaessa olisi otettava huomioon kaikki asiaan liittyvät olosuhteet, myös se, voitaisiinko vaihtoehtoinen oikaisukeino toteuttaa aiheuttamatta kuluttajalle merkittävää haittaa.

Joka tapauksessa oikaisukeinon on aina oltava tehokas, maksuton ja oikea-aikainen. Siitä ei saa aiheutua kuluttajalle merkittävää haittaa. Kuluttajan ei tarvitse maksaa tuotteen lähetys- eikä palautuskuluja. Jos tuotteet eivät ole luonnostaan helposti liikuteltavia, yrityksen on järjestettävä tuotteen nouto.

⁽²⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/988 soveltamista koskevista säännöistä palautusmenettelyilmoituksen mallin osalta 24 päivänä toukokuuta 2024 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2024/1435 liitteessä (EUVL L 2024/1435, 27.5.2024, s. 1).

⁽³⁰⁾ On huomattava, että Euroopan esteettömyyssäädöksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70–115) soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden on täytettävä sen esteettömyysvaatimukset. Direktiivin mukaisesti talouden toimijoiden on varmistettava, että näiden tuotteiden mukana toimitetaan ohjeet ja turvallisuustiedot sellaisella kielellä, jota kuluttajat ja muut loppukäyttäjät ymmärtävät vaivatta. Tämä koskee myös vammaisia henkilöitä, ja tietojen on oltava esteettömiä direktiivin liitteessä I olevien esteettömyysvaatimusten mukaisesti.

Missä tapauksissa kuluttajalla on automaattinen oikeus hyvitykseen?

Jos yritys ei ole toteuttanut korjaamista tai vaihtamista kohtuullisessa ajassa ilman merkittävää haittaa kuluttajalle, kuluttajalla on oikeus saada tuotteen arvoa vastaava hyvitys.

Voiko yritys pyytää kuluttajia korjaamaan tai hävittämään vaarallisen tuotteen itse?

Yritys voi pyytää kuluttajaa korjaamaan tuotteen, jos hän voi tehdä sen helposti ja turvallisesti (esimerkiksi vaihtamaan akun kannettavaan tietokoneeseen, mikä ei edellytä erityistaitoja). Tämä on kuvattava selkeästi palautusmenettelyilmoituksessa. Yrityksen on annettava kuluttajille tarvittavat ohjeet ja tarvittaessa maksuttomat varaosat tai ohjelmistopäivitykset.

Kuluttaja voidaan myös kehottaa hävittämään vaarallinen tuote, jos he voivat hävittää sen helposti ja turvallisesti. Tämä ei tule kyseeseen esimerkiksi sellaisessa tilanteessa, jossa tuote aiheuttaa palovaaran sen jälkeen, kun se on hävitetty.

Mikä on yhteys direktiiveihin (EU) 2019/770 ⁽³¹⁾ ja (EU) 2019/771 ⁽³²⁾?

Direktiiveissä (EU) 2019/770 ja (EU) 2019/771 säädetään sopimusperusteisista oikeussuojakeinoista, jos tavarat eivät ole sopimuksen mukaisia. Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen oikeussuojakeinoja koskevilla säännöksillä pyritään varmistamaan vaarallisten tuotteiden poistaminen markkinoilta ja riittävät oikeussuojakeinot kuluttajalle. Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen erityispiirteet direktiiveihin (EU) 2019/770 ja (EU) 2019/771 verrattuina ovat seuraavat:

- yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisessa tuotteen palautusmenettelyssä oikeussuojakeinojen käyttämiselle ei ole asetettu määräaikaa
- kuluttajalla on oikeus pyytää oikaisua palautusmenettelystä vastaavalta asianomaiselta talouden toimijalta, joka ei välttämättä ole elinkeinonharjoittaja ja
- tuoteturvallisuuteen liittyvän palautusmenettelyn yhteydessä kuluttaja ei joudu osoittamaan, että tuote on vaarallinen.

Kuluttajat voivat valita, käyttävätkö he vaarallisen tuotteen palautusmenettelyn yhteydessä yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaisia oikeussuojakeinoja vai tavarantoimittajan sopimuksenvastaisuuteen liittyviä oikeussuojakeinoja.

Esimerkki: Jos valmistaja käynnistää tuoteturvallisuuteen liittyvän palautusmenettelyn, kuluttajat voivat vaatia palautusmenettelyilmoituksen perusteella oikaisua tai pyytää myyjältä soveltuvin osin oikaisua, joka perustuu siihen, että vaarallinen tavara ei ole sopimuksen mukainen.

Joka tapauksessa:

- kun kuluttajille on tarjottu oikeussuojakeinoja yleisen tuoteturvallisuusasetuksen nojalla, he eivät voi vaatia oikeussuojakeinoja sen perusteella, että tavara ei ole sopimuksen mukainen, koska tuote on vaarallinen sekä
- kun kuluttajille on tarjottu oikeussuojakeinoja direktiivin (EU) 2019/770 tai direktiivin (EU) 2019/771 nojalla, he eivät voi käyttää yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaista oikeussuojakeinoja saman turvallisuusongelman osalta.

Jos kuluttajalle on tarjottu oikeussuojakeinoja vaarallisen tuotteen palautusmenettelyn jälkeen mutta muut saman tavarantoimittajan vaatimustenmukaisuutta koskevat vaatimukset eivät täyty, myyjä on edelleen vastuussa siitä, että tavara ei ole sopimuksen mukainen.

⁽³¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/770, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, tietyistä digitaalisen sisällön ja digitaalisten palvelujen toimittamista koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista (EUVL L 136, 22.5.2019, s. 1–27).

⁽³²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/771, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, tietyistä tavarakauppaa koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista, asetuksen (EU) 2017/2394 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta sekä direktiivin 1999/44/EY kumoamisesta (EUVL L 136, 22.5.2019, s. 28–50).

3.4.3. Mikä on Safety Business Gateway -järjestelmä?

Safety Gate -järjestelmässä on kolme osaa:

- vaarallisia tuotteita (lukuun ottamatta elintarvikkeita) koskeva pikahälytysjärjestelmä, jossa kansalliset viranomaiset ja komissio voivat vaihtaa tietoja tällaisista tuotteista (**Safety Gate -pikahälytysjärjestelmä**)
- verkkoportaali, jossa yleisölle annetaan tietoa vaarallisten tuotteiden suhteen toteutetuista toimenpiteistä, jonka kautta he voivat tehdä valituksia ja jossa verkkomarkkinapaikkojen tarjoajille annetaan mahdollisuus rekisteröidä yhteyspisteensä (**Safety Gate -portaali** ⁽³³⁾)
- verkkoportaali, jonka avulla yritykset voivat täyttää velvoitteen antaa viranomaisille ja kuluttajille tietoa vaarallisista tuotteista ja onnettomuuksista (**Safety Business Gateway**).

Safety Gate -pikahälytysjärjestelmä on alusta, jonka kautta viranomaiset ja komissio vaihtavat tietoja vaarallisista tuotteista (muita kuin elintarvikkeita) koskevista toimenpiteistä. Järjestelmä sisältää sekä julkisia tietoja että luottamuksellisia tietoja, jotka ovat rajoitetusti ainoastaan rekisteröityjen viranomaisten saatavilla.

Safety Gate -portaalissa julkaistaan lyhennelmä pikahälytysjärjestelmän hälytystiedoista, jotta vaarallisista tuotteista voidaan tiedottaa yleisölle. **Verkkomarkkinapaikkojen tarjoajien** on rekisteröitävä yhteyspisteensä Safety Gate -portaaliiin helpottaakseen viranomaisviestintää tuoteturvallisuusongelmissa. Verkkomarkkinapaikkojen rekisteröidyt tarjoajat voivat pyytää pääsyä yhteentoimivaan rajapintaan, jotta ne saavat automaattisesti uudet hälytykset heti, kun niitä julkaistaan Safety Gate -portaalissa.

Safety Business Gateway -järjestelmä on väline, jota yritysten on käytettävä ilmoittaakseen markkinavalvontaviranomaisille

- vaarallisista tuotteista, jotka ne ovat asettaneet saataville markkinoilla, ja/tai
- tällaisten tuotteiden yhteydessä tapahtuneista onnettomuuksista.

Safety Business Gateway -järjestelmä on saatavilla Safety Gate -portaaliiin kautta ⁽³⁴⁾.

Minkälaisia tietoja Safety Business Gateway -järjestelmään on syötettävä?

Jos yritys tahtoo lähettää ilmoituksen Safety Business Gateway -järjestelmään kautta, sen on luotava EU Login -tili tai kirjaututtava olemassa olevalle EU Login -tililleen.

Sen jälkeen yrityksen on ilmoitettava Safety Business Gateway -järjestelmään tiedot tuotteen tunnistamiseksi, tuotteen riskien tai sattuneen onnettomuuden yksityiskohdat sekä tiedot tuotteen toimitusketjusta.

Mitä syötetyille tiedoille tapahtuu? Tuleeko asiasta automaattinen ilmoitus Safety Gate -pikahälytysjärjestelmään?

Safety Business Gateway -järjestelmään syötetyt tiedot asetetaan välittömästi kaikkien asianomaisten markkinavalvontaviranomaisten saataville.

Jos asiaankuuluvat kriteerit täyttyvät, viranomainen voi päättää luoda Safety Gate -pikahälytysjärjestelmään ilmoituksen toimitettujen tietojen perusteella.

Mahdollisesti toimitettu riskinarviointi on ainoastaan viitteellinen, joten vastuuviranomainen voi arvioida riskitason eritavalla.

Voiko Safety Business Gateway -järjestelmää käyttää kuluttajille tiedottamiseen?

Kyllä. Safety Business Gateway -järjestelmään voi toimittaa tietoja, joiden tarkoituksena on varoittaa kuluttajia (esimerkiksi tuoteturvallisuuteen liittyvä palautusmenettelyilmoitus). Asianomainen kansallinen viranomainen tarkastaa toimitetut tiedot ja, jos ne täyttävät kriteerit, luo Safety Gate -pikahälytysjärjestelmään ilmoituksen Safety Business Gateway -tapauksen perusteella. Julkiset tiedot asetetaan sen jälkeen kuluttajien saataville Safety Gate -portaalissa. Tämä ei kuitenkaan korvaa velvoitetta ottaa suoraan yhteyttä kuluttajiin ja levittää tietoa laajasti tarpeen mukaan.

⁽³³⁾ Safety Gate -portaali on saatavilla osoitteessa <https://ec.europa.eu/safety-gate/>

⁽³⁴⁾ <https://webgate.ec.europa.eu/safety-business-gateway/>.

3.4.4. Merkittävä muutos

On olennaisen tärkeää, että tuotteet pysyvät turvallisina koko elinkaarensa ajan.

Tuotteen muuttamisella fyysisesti tai digitaalisesti voi olla tuotteen luonteeseen ja ominaisuuksiin liittyviä seurauksia tavalla, jota ei ole ennakoitu tuotteen alkuperäisessä riskinarvioinnissa ja joka voisi vaarantaa sen turvallisuuden. Tällaista **luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön toteuttamaa** muuttamista olisi siten pidettävä merkittävänä muutoksena, ja jos sitä ei tee kuluttaja tai sitä ei tehdä kuluttajan puolesta, **tuotetta olisi pidettävä uutena tuotteena, jolla on eri valmistaja.**

Jotta yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa säädetyn yleisen turvallisuusvaatimuksen mukaisuus voidaan varmistaa, merkittävän muutoksen toteuttavaa henkilöä olisi pidettävä valmistajana ja siihen olisi sovellettava samoja velvoitteita kuin valmistajana. Kyseistä vaatimusta olisi sovellettava vain **tuotteen muutettuun osaan edellyttäen, ettei muutos vaikuta tuotteeseen kokonaisuutena.** Jotta voitaisiin välttää tarpeeton ja kohtuuton rasite, merkittävän muutoksen toteuttavan henkilön ei pitäisi edellyttää tekevän testejä uudelleen eikä laativan uusia asiakirjoja tuotteen niistä seikoista, joihin muutos ei vaikuta.

Merkittävän muutoksen toteuttavan henkilön vastuulla olisi oltava osoittaa, ettei muutoksella ole vaikutusta tuotteeseen kokonaisuutena.

On myös huomattava, että jos yritys **muuttaa tuotteen tuotemerkin ja tuote saatetaan markkinoille yrityksen nimellä, yritystä pidetään kyseisen tuotteen valmistajana** ja sen on kannettava kaikki valmistajan velvollisuudet.

3.4.5. Markkinavalvontaviranomaisten välinen yhteistyö

Talouden toimijoiden on tehtävä tiivistä yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa ja toimitettava niille pyydyt tiedot. Tähän yhteistyöhön kuuluu se, että **talouden toimijat toimittavat markkinavalvontaviranomaisten pyynnöstä seuraavat tiedot:**

Kymmenen vuoden ajan:

- täydellinen kuvaus tuotteen aiheuttamista riskeistä
- tuotteisiin liittyvät valitukset
- tietoon tulleet onnettomuudet sekä
- kuvaus korjaavista toimenpiteistä, jotka on toteutettu tiettyihin riskeihin puuttumiseksi.

Kuuden vuoden ajan:

- jäljitettävyyttä koskevat tiedot tuotteen, sen osan tai komponentin tai tuotteeseen sulautetun ohjelmiston toimittajista sekä
- jäljitettävyyttä koskevat tiedot talouden toimijoista, joille tuote on toimitettu.

Lisäksi talouden toimijoita saatetaan vaatia toimittamaan markkinavalvontaviranomaisille säännöllisiä edistymisraportteja korjaavien toimenpiteiden edistymisestä.

4. Mistä saa lisätietoja?

Lisätietoja **tuoteturvallisuudesta** on Safety Gate -portaalissa ⁽³⁵⁾ ja komission julkisella verkkosivustolla ⁽³⁶⁾. Näillä sivuilla on yleistä tietoa kuluttajatuotteiden turvallisuudesta sekä tietoa Safety Gate -järjestelmästä, yleisestä tuoteturvallisuusasetuksesta, Product Safety Pledge+ -tuoteturvallisuuslupauksesta, tuoteturvallisuutta koskevasta kansainvälisestä yhteistyöstä, standardeista ja markkinavalvonnasta.

⁽³⁵⁾ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/obligationsForBusinesses>.

⁽³⁶⁾ https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/eu-product-safety-and-labelling_en.

EU:n tuotesääntöjen täytäntöönpanoa koskeva sininen opas ⁽³⁷⁾ (viimeisin versio on vuodelta 2022) tarjoaa hyödyllistä tietoa yrityksille. Siinä on kattava kuvaus EU:n säädöksistä, joilla säännellään tuotteita, ja asiayhteydestä, jossa yleistä tuoteturvallisuusasetusta sovelletaan. Sinisessä oppaassa (1.2–1.3 kohta) selitetään erityisesti yhdenmukaistettujen ja yhdenmukaistamattomien tuotteiden välinen ero tuoteturvallisuuden näkökulmasta, kun on kyse turvallisuusolettamasta, markkinavalvonnasta ja talouden toimijoiden velvoitteista. Myös markkinavalvonnan toimintaa EU:ssa selitetään tarkemmin (7 kohdassa).

Komissio on antanut **suuntaviivat** ⁽³⁸⁾ asetuksen (EU) 2019/1020 4 artiklassa säädetystä talouden toimijoiden roolista ("vastuuhenkilö EU:ssa"). Suuntaviivoilla autetaan sekä talouden toimijoita että valvontaviranomaisia asetuksen (EU) 2019/1020 4 artiklan säännösten yhdenmukaisessa soveltamisessa.

EU:n Safety Gate -portaali

Kansalliset viranomaiset lähettävät päivittäin tietoja vaarallisten muiden tuotteiden kuin elintarvikkeiden suhteen toteutetuista tai määrätyistä toimenpiteistä Safety Gate -pikahälytysjärjestelmään. Jokainen hälytys sisältää tiedot vaaralliseksi havaitusta tuotteesta sekä kuvauksen riskistä ja talouden toimijan toteuttamista tai viranomaisen määräämistä toimenpiteistä.

Safety Gate -portaali on tuoreimmat Safety Gate -hälytykset ⁽³⁹⁾ sekä viikkoraportit ⁽⁴⁰⁾, ja sen kautta voi hakea vuodesta 2005 lähtien julkaistuja varoituksia ⁽⁴¹⁾. On myös mahdollista tilata Safety Gate -uutiskirje ⁽⁴²⁾, jossa on täydellinen viikoittainen luettelo uusimmista julkaistuista hälytyksistä.

Safety Gate -portaali on myös linkki **Safety Business Gateway** -järjestelmään, jossa talouden toimijat toimittavat ilmoituksia vaarallisista tuotteista markkinavalvontaviranomaisille, sekä ohjeistusta Safety Business Gateway -järjestelmän käytännön täytäntöönpanosta.

Lisäksi Safety Gate -portaali **sisältää luettelon** jäsenvaltioiden vaarallisia muita tuotteita kuin elintarvikkeita käsittelevien markkinavalvontaviranomaisten **asianomaisista yhteyspisteistä**.

Lisätietoja tarjotaan myös yleiseen tuoteturvallisuusasetukseen liittyvissä täytäntöönpanosäädöksissä ja delegoiduissa säädöksissä:

- **säännöt, jotka koskevat Safety Gate -pikahälytysjärjestelmään pääsyä, järjestelmän toimintaa, järjestelmään tallennettavia tietoja, ilmoituksille asetettavia vaatimuksia ja riskitason arvioinnissa käytettäviä kriteerejä** ⁽⁴³⁾
- **säännöt Safety Gate -portaalin yhteentoimivan rajapinnan käyttöönotosta verkkomarkkinapaikkojen tarjoajille** ⁽⁴⁴⁾
- **säännöt palautusmenettelyilmoituksen mallista** ⁽⁴⁵⁾

⁽³⁷⁾ Sininen opas tuotesääntöjen täytäntöönpanosta 2022 (EUVL C 247, 29.6.2022, s. 1–152).

⁽³⁸⁾ Komission tiedonanto Suuntaviivat talouden toimijoille ja markkinavalvontaviranomaisille markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun asetuksen (EU) 2019/1020 4 artiklan täytäntöönpanemiseksi käytännössä (EUVL C 100, 23.3.2021, s. 1–15).

⁽³⁹⁾ <https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport#recentAlerts>.

⁽⁴⁰⁾ <https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport#weeklyReports>.

⁽⁴¹⁾ <https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/search?resetSearch=true>.

⁽⁴²⁾ <https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport/subscription>.

⁽⁴³⁾ Komission delegoitu asetus (EU) 2024/3173, annettu 27 päivänä elokuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/988 täydentämisestä niiden sääntöjen osalta, jotka koskevat Safety Gate -pikahälytysjärjestelmään pääsyä ja sen toimintaa, järjestelmään tallennettavia tietoja, ilmoituksille asetettavia vaatimuksia ja riskitason arvioinnissa käytettäviä kriteerejä (EUVL L, 2024/3173, 13.12.2024).

⁽⁴⁴⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/1459, annettu 27 päivänä toukokuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/988 soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse Safety Gate -portaalin yhteentoimivan rajapinnan käyttöönotosta verkkomarkkinapaikkojen tarjoajille (EUVL L, 2024/1459, 28.5.2024).

⁽⁴⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/988 soveltamista koskevista säännöistä palautusmenettelyilmoituksen mallin osalta 24 päivänä toukokuuta 2024 annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/1435 (EUVL L 2024/1435, 27.5.2024).

- yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaisesti kuluttajat ja muut asianomaiset osapuolet ilmoittavat komissiolle tuotteista, jotka voivat aiheuttaa riskin kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle ⁽⁴⁶⁾
- säännöt tuotosindikaattoreista ⁽⁴⁷⁾ sekä
- säännöt Safety Gate -pikahälytysjärjestelmän keskitettyjen kansallisten yhteyspisteiden rooleista ja tehtävistä ⁽⁴⁸⁾.

Toimintakertomukset (mukaan lukien testitulokset) julkaistaan säännöllisesti järjestettävien **tuoteturvallisuutta koskevien koordinoitujen toimien (CASP)** puitteissa. Niissä EU:n ja EFTAn viranomaiset testaavat yhdessä tiettyjä tuotteita. Sivustolla on myös **informatiivisia tietosivuja yrityksille tarkoitettuine keskeisine viesteineen**, ja niiden avulla yritys voi hankkia tietoa useista tuoteluokista. Loppuraportit ja tiedotusmateriaali ovat saatavilla kaikilla EU:n kielillä Safety Gate -portaalissa ⁽⁴⁹⁾.

5. Päätelmä

Yleisellä tuoteturvallisuusasetuksella varmistetaan tuotteiden turvallisuus ja kuluttajien suojelu. Sillä täydennetään unionin tuotteita koskevassa yhdenmukaistamislainsäädännössä ja yleisemmin unionin lainsäädännössä säädettyjä erityisvaatimuksia. Sillä selkeytetään ja yhdenmukaistetaan yritysten tuoteturvallisuuteen liittyviä velvollisuuksia ja parannetaan siten oikeusvarmuutta.

Tuoteturvallisuusasetuksen mukaisten tuoteturvallisuusvelvoitteiden noudattaminen on tärkeää, jotta voidaan varmistaa EU:n sisämarkkinoilla toimivien yritysten tasapuoliset toimintaedellytykset ja kuluttajansuojan korkea taso. Jäsenvaltiot voivat määrätä sakkoja yrityksille, jotka eivät noudata velvoitteitaan.

On tärkeää korostaa, että yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa itsessään ei säädetä vahinkovastuusta. Lisätietoja **EU:n tuotevastuulainsäädännöstä** on komission verkkosivustolla ⁽⁵⁰⁾.

On myös tärkeää korostaa, että lainsäädännöllisiä vaatimuksia voidaan hyvin merkittävästi täydentää vapaaehtoisilla **aloitteilla, joilla parannetaan tuoteturvallisuutta entisestään** ja annetaan tunnustusta toteutetuille toimille (esimerkiksi Product Safety Pledge+ ⁽⁵¹⁾ tai tuoteturvallisuuspalkinto ⁽⁵²⁾).

Yleisessä tuoteturvallisuusasetuksessa tunnustetaan tällaisten lainsäädännölliset vaatimukset ylittävien vapaaehtoisten järjestelmien merkitys ja annetaan kansallisille toimivaltaisille viranomaisille ja komissiolle mahdollisuus laatia talouden toimijoiden, verkkomarkkinapaikkojen tarjoajien tai kuluttajia tai talouden toimijoita edustavien järjestöjen kanssa vapaaehtoisia **yhteisymmärryspöytäkirjoja**, jotka sisältävät vapaaehtoisia sitoumuksia tuoteturvallisuuden parantamiseksi. Kaikkia asiaankuuluvia toimijoita kannustetaan kehittämään tällaisia aloitteita.

Yhteystiedot

Muissa erityisissä kysymyksissä on mahdollista ottaa yhteyttä kansallisiin markkinavalvontaviranomaisiin, joiden yhteystiedot ovat saatavilla Safety Gate -portaalista ⁽⁵³⁾.

⁽⁴⁶⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/1740, annettu 21 päivänä kesäkuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/988 soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse yksityiskohtaisista säännöistä, joiden mukaisesti kuluttajat ja muut asianomaiset osapuolet ilmoittavat komissiolle tuotteista, jotka voivat aiheuttaa riskin kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle, ja tällaisten tietojen toimittamisesta asianomaisille kansallisille viranomaisille (EUVL L 2024/1740, 24.6.2024).

⁽⁴⁷⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/2958, annettu 29 päivänä marraskuuta 2024, yleisestä tuoteturvallisuudesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/988 kannalta merkityksellisten tuotosindikaattoreiden määrittämisestä (EUVL L, 2024/2958, 2.12.2024).

⁽⁴⁸⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/2639, annettu 9 päivänä lokakuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/988 soveltamista koskevista säännöistä Safety Gate -pikahälytysjärjestelmän keskitettyjen kansallisten yhteyspisteiden roolien ja tehtävien osalta (EUVL L, 2024/2639, 10.10.2024).

⁽⁴⁹⁾ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/casp>.

⁽⁵⁰⁾ https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/goods/free-movement-sectors/liability-defective-products_en.

⁽⁵¹⁾ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/productSafetyPledge>.

⁽⁵²⁾ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/safetyAward>.

⁽⁵³⁾ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/pages/contacts>.